

MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Se aprobă
Președintele Colegiului
Ministerului Educației

Maia SANDU,
Ministru

RAPORT
de evaluare a progreselor înregistrate în implementarea
Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020

Cuprins

1 Prefață.....	7
2 Introducere.....	8
3 Context.....	9
4 Rezultate pentru anul 2014	11
4.1 Obiectivul 1: Restructurarea ÎPT	11
4.1.1 Elaborarea unui cadru normativ și educațional.....	11
4.1.2 Elaborarea metodologiei de cartografiere a rețelei de instituții de ÎPT	12
4.1.3 Cartografierea rețelei de instituții de ÎPT, ținând cont de particularitățile teritoriale ale pieței muncii	12
4.1.4 Elaborarea planului de restructurare a rețelei de instituții de ÎPT, ținând cont de particularitățile teritoriale ale pieței muncii.....	12
4.1.5 Pregătirea sistemului ÎPT pentru implementarea planului de restructurare.....	12
4.1.6 Implementarea Planului de restructurare a rețelei ÎPT.....	13
4.1.7 Identificarea instituțiilor de ÎPT, care vor fi reorganizate în Centre de excelență (CdE)	13
4.1.8 Oferirea de suport la elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională și la implementarea acestora	13
4.2 Obiectivul 2: Sporirea relevanței ÎPT	13
4.2.1 Elaborarea metodologiei de cercetare și desfășurare a unui studiu al pieței muncii, pentru a identifica particularitățile teritoriale și regionale.....	14
4.2.2 Corelarea instruirii specialiștilor în cadrul ÎPT cu cerințele ale pieței muncii teritoriale, prin specializarea instituțiilor în domeniile solicitate	14
4.2.3 Constituirea Comitetelor Sectoriale în cele 12 domenii de specializare.....	14
4.2.4 Consolidarea capacităților Consiliului Coordonator național în domeniul ÎPT....	15
4.2.5 Actualizarea Clasificatorului Ocupațiilor (Profesiilor) și Specialităților.....	15
4.2.6 Validarea și recunoașterea educației (învățării) non-formale și informale	15
4.2.7 Revizuirea procedurii de susținere a examenelor de absolvire a ÎPT	15
4.2.8 Susținerea procesului de dezvoltare a parteneriatelor dintre agenții economici și instituțiile de ÎPT	15
4.3 Obiectivul 3: Sporirea calității ÎPT	16
4.3.1 Elaborarea Standardelor Ocupaționale pentru ÎPT și validarea acestora de către Comitetele Sectoriale.....	17
4.3.2 Elaborarea Cadrului Național al Calificărilor pentru Standardele Ocupaționale aferente ÎPT și validarea acestora de către CS.....	18
4.3.3 Implementarea standardelor de management al calității în sistemul ÎPT, conform standardelor de calitate.....	18
4.3.4 Elaborarea cadrului legal pentru organizarea acreditării și asigurării calității în învățământul profesional tehnic	18
4.3.5 Crearea unei structuri de acreditare și asigurare a calității ÎPT	18
4.3.6 Instruirea cadrelor didactice și manageriale din instituțiile de ÎPT în domeniul MC	18
4.3.7 Elaborarea și aplicarea unui nou mecanism de finanțare a sistemului de ÎPT.....	18
4.3.8 Crearea de condiții de studii corespunzătoare în ÎPT (cămin și echipament).....	19
4.4 Obiectivul 4: CNC și elaborarea curriculei	20
4.4.1 Consolidarea capacităților CRDIP pentru dezvoltarea științifică, metodologică și curriculară a ÎPT.....	20

4.4.2	Elaborarea curriculei pentru ÎPT conformitate cu CNC	20
4.4.3	Implementarea Sistemului European de Credite Transferabile (ECTS).....	20
4.4.4	Elaborarea cursului și manualelor pentru noua curricula elaborată.....	21
4.4.5	Publicarea materialelor didactice, a curricula, suportului de curs, materialelor de instruire, materialelor de îndrumare profesională pentru instruirea adulților	21
4.4.6	Promovarea tehnologiilor moderne de predare cu utilizarea TIC.....	21
4.5	Obiectivul 5: Formarea profesorilor în conformitate cu CNC.....	22
4.5.1	Modernizarea sistemului de instruire a cadrelor didactice din ÎPT n conformitate cu SO și CNC, precum și n conformitate cucurriculei noi.....	22
4.5.2	Stabilirea unui sistem de instruire profesională inițială și profesională continuă a profesorilor și maiștrilor din ÎPT	22
4.5.3	Elaborarea modelelor de dezvoltare profesională continuă pentru cadrele didactice și manageriale din ÎPT.....	22
4.6	Obiectivul 6: Sporirea atractivității ÎPT	22
4.6.1	Implementarea de activități de orientare profesională și îndrumare profesională pentru studenții din învățământul general și din ÎPT	23
4.6.2	Crearea unui sistem de urmărire a traseului profesional al absolvenților din ÎPT	23
4.6.3	Promovarea unor noi ocupații, profesii și specialități în ÎPT, care să anticipeze schimbările din economia națională	23
4.6.4	Promovarea cursurilor de antreprenoriatul, TI, limbi străine (rusa și engleza) și de conducere auto opțional în sistemul de ÎPT	24
	Concluzii și Recomandări	25
	Anexe	27

Anexe

Anexa 1	HG nr 97 din 1 februarie 2013, Cu privire la învățământul vocațional/tehnic pentru 2013-2020
Anexa 2	HG nr 892 din 06 noiembrie 2013 pentru adoptarea Foii de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea dezvoltării învățământului vocațional/tehnic pentru perioada 2013-2014
Anexa 3	Acordul de finanțare nr ENPI / 2013 / 024-404
Anexa 4	Fișa de evaluare a progresului în 2014
Anexa 5	Planul de acțiuni pentru restructurarea a rețelei de instituții ÎPT pentru anii 2015-2020

Abrevieri

AC	Acord colectiv
AC	Asigurarea calității
AF	Acord de finanțare
ANAC	Agenția Națională de Asigurare a Calității
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
AT	Asistență tehnică
BM	Banca Mondială
BNM	Banca Națională a Moldovei
CBTM	Cadrul bugetar pe termen mediu
CCI	Camera de Comerț și Industrie
CCNÎPT	Consiliul coordonator național în domeniul învățământului profesional tehnic
CdE	Centre de Excelență
CE	Comisia Europeană
CNC	Cadrul Național al Calificărilor
CORM	Clasificator al Ocupațiilor în Republica Moldova
CRDIP	Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional
CS	Comitet sectorial
CTA	Clauze Tehnice și Administrative
DACUM	Elaborarea Curriculumului
ETF	Fundația Europeană de Formare
EUD	Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova
FMI	Fondul Monetar Internațional
GIZ	Agenția Germană pentru Cooperare Internațională (Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit)
GM	Guvernul Republicii Moldova
IEVP	Instrument European de Vecinătate și Parteneriat
ISCED	Clasificarea Internațională Standard a Educației
ISCO	Clasificarea Internațională Standard a Ocupațiilor
ISEM	Sistem Informatic de Management Educațional
ÎPT	Învățământ profesional și tehnic
LLL	Învațare pe tot parcursul vieții
MC	Managementul calității
MDL	Leu moldovenesc
ME	Ministerul Educației
MEc	Ministerul Economiei
MMPSF	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
MTID	Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor
OIM	Organizația Internațională a Muncii
PIB	Produs Intern Brut

PM	Prim-ministru
PPP	Parteneriat public –privat
PSPS	Progam de sprijin a politicii sectoriale
SECT	Sistem European de Credite Transferabile
SIDA	Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională
SO	Standard Ocupațional
SUA	Statele Unite ale Americii
TI	Tehnologii Informaționale
TIC	Tehnologii informaționale și de comunicare
UNESCO	Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură

1 Prefață

Raportul de evaluare pentru anul 2014 privind progresele înregistrate în implementarea Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020 ilustrează progresele importante realizate până în prezent. De asemenea, raportul prezintă provocările care au creat dificultăți și întârzierile pentru implementarea reformei planificate .

Consider că dificultățile și întârzierile reprezintă un element inevitabil în punerea în aplicare a tuturor reformelor și strategiilor. Într-o societate bazată pe valori democratice, ministerul nu poate și nu ar trebui să fie unicul responsabil pentru toate acțiunile ce necesită a fi întreprinse în pregătirea profesională. Reforma poate fi implementată în mod eficient doar în cazul dacă există o cooperare strânsă cu alte autorități și cu sectorul privat – mediul economic, angajatori, elevi și părinți.

Raportul de evaluare nu trebuie privit doar ca o evaluare a progresului obținut, dar și ca un instrument de ÎPT într-un sistem care învață în mod constant din succese și eșecuri și care este capabil să racordeze activitățile sale la nevoile beneficiarilor – mediului economic, angajați și elevi.

În anul 2014 s-au înregistrat realizări considerabile. A fost adoptat de către Parlamentul R. Moldova Codul educației al R. Moldova, prin care programele de formare profesională au fost structurate pe 3 cicluri: nivelul 3 ISCED - învățământ profesional tehnic secundar, nivelul 4 ISCED - învățământ profesional tehnic postsecundar și nivelul 5 ISCED - învățământ profesional tehnic postsecundar nonterțiar, furnizat de Școli profesionale, Colegii și Centre de excelență.

Se implementează noul mecanism de finanțare a sistemului ÎPT bazat pe criterii obiective verificabile și stimulatorii de creștere a relevanței, eficienței și atractivității ÎPT. Se pun în aplicare noi metodologii pentru creșterea calității și relevanței ÎPT prin racordează curricula la cerințele pieței muncii.

Deci, putem afirma că reforma este în desfășurare, dar mai sînt multe lucruri de realizat înainte de a atinge obiectivele propuse. Salut călduros și aștept cu nerăbdare continuarea dialogului cu toate părțile interesate în această reformă importantă, astfel încît să putem realiza împreună obiectivele de dezvoltare economică, creștere a ratei de ocupare a forței de muncă și reducere a sărăciei.

Maia Sandu
Ministrul Educației

2 Introducere

La 1 februarie 2013, Guvernul Republicii Moldova a adoptat Hotărîrea Guvernului nr. 93 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a învățămîntului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020 (în continuarea - Strategia)¹.

Obiectivul general al Strategiei este modernizarea și eficientizarea învățămîntului profesional tehnic, în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin pregătirea forței de muncă competitive și calificate, în corespundere cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii.

Obiectivul general este împărțit în 6 *obiective specifice*:

1. *Restructurarea învățămîntului profesional tehnic* pe două cicluri – secundar și post-secundar și reconfigurarea rețelei de instituții;
2. Asigurarea formării profesionale în învățămîntul profesional tehnic bazată pe competențe și *racordarea acesteia la cerințele pieței muncii* (indicatori ce pot fi verificați = angajarea în câmpul muncii pentru absolvenții învățămîntului profesional tehnic să crească cu 10% comparativ cu 2012);
3. Creșterea *calității* învățămîntului profesional tehnic prin sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare și prin crearea și implementarea sistemului de asigurare a calității, astfel încît, pînă în 2017 să existe o entitate funcțională de evaluare și acreditare a acestor instituții;
4. Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățămîntului profesional/tehnic, astfel încît 100% curricula să fie racordată la *Cadrul Național al Calificărilor* pînă în 2020;
5. Sporirea calității *corpului profesoral*, inclusiv prin modernizarea formării profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice pentru învățămîntul profesional/tehnic, și îmbunătățirea motivării acestora, astfel încît, pînă în 2020 întregul corp profesoral să fie instruit conform Cadrului Național al Calificărilor;
6. Sporirea *atractivității* și accesului la ÎPT, astfel încît numărul de elevi să crească cu 10% pînă în 2020.

Pentru susținerea implementării reformei în ÎPT, Guvernul Republicii Moldova a adoptat "Foaie de parcurs"² pentru implementarea reformei - inclusiv a strategiei - în anul 2014. *Foia de parcurs* identifică 5 domenii principale de intervenție:

1. *Cadrul normativ și instituțional* al sistemului de învățămînt profesional tehnic;
2. *Cadrul analitic și de planificare* pentru corelarea necesităților pieței muncii cu oferta educațională;
3. Reconfigurarea *rețelei de instituții profesionale tehnice*;
4. Modernizarea conținuturilor și organizării *procesului de studii și formare* în învățămîntul profesional tehnic;
5. Promovarea *atractivității* învățămîntului profesional tehnic.

La 15 ianuarie 2014, a fost lansat Proiectul UE "Asistență tehnică pentru domeniul învățămînt profesional tehnic în Republica Moldova".

La 15 mai 2014, Prim-ministrul Republicii Moldova, dl. Iurie Leancă, a semnat un Acord de Finanțare³ cu CE privind Programul de suport al politicii sectoriale în domeniul ÎPT, pentru a susține implementarea Strategiei ÎPT.

Prezentul raport pentru anul 2014 evaluează progresul realizat în anul curent și schițează un plan de acțiuni pentru implementarea reformei în anii 2015-2016.

¹ A se vedea Anexa 1

² Hotărîrea Guvernului nr. 892 din 6 noiembrie 2013 pentru aprobarea Foii de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea dezvoltării învățămîntului vocațional/tehnic pentru perioada 2013-2014 - A se vedea Anexa 2

³ A se vedea Anexa 3

3 Context

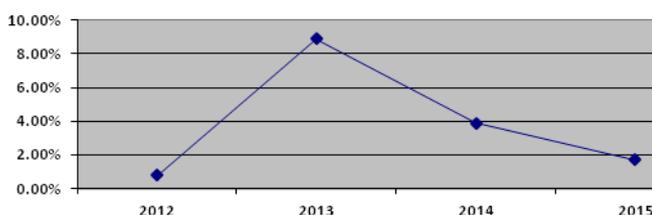
Creșterea reală a PIB-ului Republicii Moldova în anul 2012 a fost 0.8%, din cauza unei crize agrare, cauzată de o secetă puternică. Totuși, economia R. Moldova și-a revenit viguros din acea recesiune și în anul 2013 economia a crescut cu 8,9%⁴. Creșterea PIB-ului real a încetinit în 2014, din cauza unei încetiniri în producția agrară și a unei activități economice mai reduse a principalilor parteneri comerciali⁵. În prima jumătate a anului 2014, economia R. Moldova a crescut cu 3.9%. O recesiune de așteptat în economiile unora din partenerii comerciali principali ai R. Moldova ar putea face să scadă brusc creșterea economiei țării în 2015, cu o prognoză de 1,7%⁶.

În anul 2012, inflația în 12 luni a scăzut pînă la 4,4 la sută în luna august și a rămas ancorată în jurul țintei de 5 la sută, stabilită de Banca Națională a Moldovei (BNM), pentru restul anului 2012 și anul 2013⁷. Respectiv, inflația medie anuală a ajuns la 4,6% în anul 2013. O depreciere nominală relativ puternică a leului moldovenesc față de dolarul american și ritmul scăzut de creștere economică în anul 2014 au reținut rata inflației la 5,1%⁸. Acest fapt, probabil, va intensifica inflația în R. Moldova în anul curent. Prețurile la petrol un pic mai mari și afluxurile mai puternice de valută străină ar trebui să ducă la o creștere a prețurilor în anul 2015, prognoza fiind de 6%.

Conform rezultatelor preliminare ale recensămîntului populației din anul 2014⁹, populația Moldovei a scăzut și reprezintă 2.913.281 cetățeni, inclusiv 329.108 care lucrează peste hotare. Nivelul de urbanizare a țării este de 34,2% (995.227), comparativ cu 65,8% (1.918.054) de populație rurală¹⁰. Majoritatea oamenilor locuiesc în nordul (31,5%) și centrul (30,5%) țării. Studiul prezintă dovezi ale faptului, că populația R. Moldova a scăzut cu aproximativ 400.000 oameni în ultimii 10 ani, din anul 2004 (3.382.322). Cifrele de mai sus nu includ populația Transnistriei.

În anul 2013¹¹, rata șomajului a fost de 5,1% la nivel de țară, cu o scădere de 0,5 puncte procentuale comparativ cu anul precedent. Diferențe semnificative au fost înregistrate în ceea ce privește rata șomajului la bărbați (6,0%) și femei (4,1%), precum și în regiuni urbane (6,1%) și rurale (4,1%). Rata șomajului în rîndul tineretului (15-24 ani) a fost de 12,2%.

Creșterea economică în R. Moldova a fost pozitivă din 2012 pînă în 2013, cînd PIB-ul a crescut cu aproximativ 9%. De atunci rata de creștere a scăzut și prognoza pentru anul 2015 este că rata creșterii va fi sub 2%.

Graficul 1: Creșterea PIB (%)¹²

⁴ <https://www.imf.org/external/np/ms/2014/043014.htm>

⁵ http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/eca/moldova/Moldova%20Economic%20Update%20October2014_Final_ENG.pdf

⁶ <http://country.eiu.com/moldova>

⁷ <https://www.imf.org/external/np/sec/pn/2012/pn12116.htm>

⁸ country.eiu.com/article.aspx?articleid=341429018&Country=Moldova&topic=Economy&subtopic=Forecast&subtopic=Inflation&u=1&pid=1172693501&oid=1172693501&uid=1

⁹ <http://www.statistica.md/pageview.php?l=en&idc=479>

¹⁰ <http://www.moldova.org/the-preliminary-results-of-the-new-census-in-moldova/>

¹¹ http://www.statistica.md/public/files/publicatii_electronice/ocupare_somaj/Forta_Munca_2014_en.pdf

¹² <https://www.imf.org/external/np/ms/2014/043014.htm>

Balanța de plăți este încă negativă, dar se îmbunătățește. În 2014 acest fapt a fost cauzat în mare parte de scăderea cheltuielilor

Tabelul 1: Balanța de plăți 2012 - 2014 (mld dolari SUA) ¹³

	2012	2013	2014
Venituri	4,179	4,671	3,308
Cheltuieli	6,280	6,723	4,824
Bilanț	-2,100	-2,106	-1,516
Procentaj	66,5%	69%	68,5%

Balanța comercială este, de asemenea, negativă, dar s-a îmbunătățit în mod semnificativ în perioada 2013-2014 în principal datorită unei scăderi a valorii bunurilor și serviciilor importate.

Tabelul 2: Balanța comercială 2012 - 2014 (mld dolari SUA) ¹⁴

	2012	2013	2014
Exporturi	2.2	2.4	2.2
Importuri	5.2	5.4	4.2
Bilanț	-3.1	-3.1	-2.2

Deficitul balanței bugetului de stat a crescut semnificativ, în principal ca urmare a veniturilor destul de stabile (impozite etc.), combinate cu creșterea cheltuielilor publice

Tabelul 3: Balanța bugetului public 2012-2014 în lei ¹⁵

	2012	2013	2014
Venituri	21,367	22,507	25,814
Cheltuieli	22,164	24,394	28,217
Bilanț	-0,797	-1,887	-2,403

În 2013-2014 cheltuielile pentru educație ca procent din bugetul total de stat au crescut semnificativ de la 7,6% la 12,4%.

Tabelul 4: Bugetul pentru educație ca % din bugetul de stat total, 2012-2014

	2012	2013	2014
Procentaj	10,3%	7,6%	12,4%

În același timp, ponderea ÎPT în bugetul total pentru educație, de asemenea, a crescut în mod semnificativ din 2012 până în 2013.

Tabelul 5: Bugetul ÎPT ca % din bugetul total pentru educație, 2012-2014 ¹⁶

	2012	2013	2014
Procentaj	8,8%	11,5%	11,1%

http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/eca/moldova/Moldova%20Economic%20Update%20October2014_final_ENG.pdf

¹³ https://www.bnm.md/en/balance_of_payments

¹⁴ <http://www.statistica.md/category.php?l=en&idc=336>

¹⁵ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=341946>

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=345921>

<http://lex.justice.md/md/351191>

¹⁶ Rezultatele raportului de cartografiere a instituțiilor de ÎPT, GOPA, Chisinau 2014

În CCTM Guvernul R. Moldova și Ministerul Educației au alocat următoarele sume de la bugetul de stat pentru ÎPT.

Tabelul 6: Alocații bugetare pentru ÎPT, 2013-2017 (mln lei)¹⁷

	2013	2014	2015	2016	2017	Creștere %
ÎPT secundar	401.99	433.93	540.79	649.87	581.38	44.6%
ÎPT postsecundar nonterțiar	415.30	457.50	452.37	461.68	466.66	12.4%
Total	817.29	891.43	993.23	1,111.55	1,048.04	28.2%

Creșterea procentuală a alocațiilor bugetare se datorează mai multor factori: inflația, creșterea anuală a costurilor de întreținere a clădirilor, infrastructurii, servicii comunale etc.

De asemenea, o mare parte a cheltuielilor este orientată către gospodăriile didactice și, în special, finanțării personalului tehnic-auxiliar care este într-un număr mare. Costurile de exploatare a echipamentelor învechite reprezintă la fel o cauză a finanțării considerabile a mentenanței. O altă cauză este efectuarea unor cheltuieli pentru reparații curente în regim de urgență a acoperișurilor, a sistemelor de încălzire etc. în timpul anului în vederea asigurării unei funcționări de bază a instituțiilor.

4 Rezultate pentru anul 2014

4.1 Obiectivul 1: Restructurarea ÎPT

În data de 17 iulie 2014, Parlamentul a adoptat Codul educației al R. Moldova. Codul educației restructurează sistemul ÎPT pe 3 niveluri: nivelul 3 ISCED - învățământ profesional tehnic secundar, nivelul 4 ISCED - învățământ profesional tehnic postsecundar și nivelul 5 ISCED - învățământ profesional tehnic postsecundar nonterțiar, furnizat de Școli profesionale, Colegii și Centre de Excelență. Prin urmare, școlile de meserii care oferă studii preponderent practice cu durata de un an, fie vor fi închise, fie fuzionate cu școlile profesionale ce oferă studii profesional tehnice secundare cu o durată de 2-3 ani, în baza studiilor gimnaziale și 1 an în baza studiilor liceale sau la programele de formare profesională duală. În cadrul colegiilor, preponderent se oferă studii profesional tehnice postsecundare cu o durată de 4 ani în baza studiilor gimnaziale și 2 ani în baza studiilor liceale sau a studiilor profesional tehnice secundare. De asemenea, în colegii urmează să fie incluse și studiile profesional tehnic postsecundar nonterțiar cu o durată de 2-3 ani, în baza diplomei de bacalaureat.

4.1.1 Elaborarea unui cadru normativ și educațional

Articolele 58-74 din Codul educației stabilesc cadrul normativ și educațional pentru ÎPT din R. Moldova. Programele de formare profesională din învățământul profesional tehnic, conform art. 61 (1) sînt de trei tipuri: programe de formare profesională tehnică secundară (nivelul 3 ISCED), programe de formare profesională tehnică postsecundară (nivelul 4 ISCED), și programe de formare profesională tehnică postsecundară nonterțiară (nivelul 5 ISCED). În Cod sînt reglementate activități ce țin de: accesul elevilor la programele de formare profesională, calificări și curriculum în învățământul profesional tehnic, evaluarea calității care se realizează în baza standardelor naționale de referință, a standardelor de acreditare și a metodologiei elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional și aprobate de Guvern, stagiile de practică și relațiile cu piața muncii, precum și reglementări în vederea îmbunătățirii managementului în învățământului profesional tehnic.

¹⁷ Anexa 1 la Hotărîrea de Guvern No. 97 din 1 februarie 2013; Planul de acțiuni pentru Strategia de dezvoltare a ÎPT 2013 – 2020 pagina1 și informația de la ME pentru 2015, 2016 și 2017

4.1.2 Elaborarea metodologiei de cartografiere a rețelei de instituții de ÎPT

Proiectul UE de AT în ÎPT a sprijinit elaborarea metodologiei de cartografiere a rețelei de instituții de ÎPT și implementarea exercițiului de cartografiere în instituțiile de ÎPT din R. Moldova. Metodologia este fundamentată pe o bază de date a instituțiilor de ÎPT, în baza a cinci indicatori:

1. resurse umane;
2. proces educațional;
3. bază tehnico-materială;
4. colaborarea cu agenți economici;
5. finanțare.

4.1.3 Cartografierea rețelei de instituții de ÎPT, ținând cont de particularitățile teritoriale ale pieței muncii

Cartografierea a fost realizată într-o perioadă de 4 luni (martie - iunie 2014) și a cuprins 97 de instituții de ÎPT, distribuite după cum urmează: 38 colegii, 46 școli profesionale și 13 școli de meserii.

Baza de date electronică, creată pentru prima oară în acest sector de învățământ, reprezintă un instrument foarte util, care ar putea fi folosit în diferite scopuri, doar că trebuie să fie actualizat periodic de către Minister, ținând cont de faptul că această cartografiere a fost realizată ca o "radiografie" a situației curente în școli.

Raportul de diagnostic este structurat pe următoarele capitole:

1. Rezultate-cheie obținute.
2. Metodologie utilizată.
3. Informații generale (la nivel de sistem) despre cele cinci seturi de indicatori.
4. Analiza detaliată a fiecărei instituții în baza a cinci seturi de indicatori.
5. Concluzii și recomandări.

Raportul a fost prezentat Ministrului Educației în iulie 2014.

4.1.4 Elaborarea planului de restructurare a rețelei de instituții de ÎPT, ținând cont de particularitățile teritoriale ale pieței muncii

În octombrie 2014, compania IDIS Viitorul a prezentat o analiză a pieței muncii, care împreună cu raportul de cartografiere, a stat la baza Planului de acțiuni pentru restructurarea rețelei de instituții de învățământ profesional tehnic pentru anii 2015 pentru restructurarea rețelei de instituții de ÎPT. Totuși, analiza pieței muncii a întârziat și nu a oferit informații suficient de detaliate despre particularitățile teritoriale ale pieței muncii, pentru a facilita elaborarea unui Master Plan detaliat pentru restructurarea ÎPT în 2014.

4.1.5 Pregătirea sistemului de ÎPT pentru implementarea planului de restructurare

Această activitate a fost planificată să fie realizată în anul 2014, dar din cauza întârzierii în adoptarea Master Planului detaliat pentru restructurarea rețelei de ÎPT, ea va fi implementată în prima jumătate a anului 2015.

Activitatea va cuprinde:

- Estimarea detaliată a costurilor bugetare (și economiilor) aferente procesului de restructurare;
- Elaborarea unor planuri de dezvoltare pentru infrastructura instituțiilor;
- Elaborarea unui plan de monitorizare și evaluare a procesului de restructurare;
- Planificarea și implementarea¹⁸ procedurii de achiziții (de construcții, echipament etc.).

4.1.6 Implementarea Planului de restructurare a rețelei ÎPT

Prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 230 din 4 mai, a fost aprobat Planul de acțiuni pentru restructurarea rețelei de instituții de învățământ profesional tehnic pentru anii 2015-2020. Acțiunile sînt structurate pe 4 obiective majore:

- Restructurarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic în conformitate cu noua structură a sistemului de învățământ.
- Consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ profesional tehnic.
- Eficientizarea utilizării alocațiilor financiare în procesul de formare a forței de muncă calificate și competitive.
- Sporirea relevanței și atractivității învățământului profesional tehnic.

Cele 4 obiective majore sînt detaliate în 16 acțiuni majore, care urmează a fi implementate în perioada anilor 2015 – 2020. Conform Planului, în anul 2015 urmează a fi realizate cca. 30 acțiuni, iar în anul 2016 - cca. 25 acțiuni.

4.1.7 Identificarea instituțiilor de ÎPT care vor fi reorganizate în Centre de excelență (CdE)

În martie 2015, în cadrul ședinței Consiliului coordonator național în domeniul învățământului profesional tehnic, a fost aprobată lista instituțiilor de învățământ profesional tehnic pentru instituirea a 10 Centre de excelență în domeniile prioritare ale economiei naționale. ME a elaborat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la restructurarea rețelei de instituții de învățământ profesional tehnic, care conține lista instituțiilor care urmează a fi reorganizate în anul 2015, inclusiv Centrele de excelență.

4.1.8 Acordarea de sprijin în elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională și la implementarea acestora

Conform Strategiei în anul 2015, 100% din instituțiile de ÎPT trebuie să aibă planuri de dezvoltare aprobate. Acest fapt va fi dificil de realizat, dar cu asistența Proiectului UE de AT în ÎPT, ME va desfășura, în septembrie 2015, o serie de instruirii pentru managerii tuturor instituțiilor de ÎPT, în elaborarea planurilor de dezvoltare.

4.2 Obiectivul 2: Sporirea relevanței ÎPT

Indicatorul pentru acest obiectiv este creșterea ratei de ocupare a absolvenților din învățământul profesional tehnic postsecundar nonterțiar și din învățământul profesional tehnic secundar cu 10% pînă în anul 2020, comparativ cu 2012.

Studiul de bază a indicat o rată de ocupare de aproximativ 50% în anul 2012, atît pentru învățământul profesional tehnic secundar, cît și pentru cel postsecundar.

¹⁸ Implementarea planului de achiziții va fi lansată în a doua jumătate a anului 2015.

Din păcate, studiul de bază nu a fost repetat în anii 2013 și 2014, dar va fi implementat începând cu 2015, pentru a permite monitorizarea progresului obținut în atingerea indicatorului de mărire cu 10% a ratei de angajare a absolvenților din ÎPT.

Cifrele privind rata de ocupare a absolvenților pentru anul 2012 au fost obținute prin solicitarea informațiilor de la directori de școli cu privire la numărul de absolvenți care au fost angajați după absolvire. Valabilitatea acestor cifre este discutabilă și ME va stabili, prin urmare, în 2015 un sistem de monitorizare bazat pe evidențe a ratei de ocupare a absolvenților ÎPT prin adaptarea Sistemului Educațional de Management al Informației (EMIS), elaborat cu sprijinul Băncii Mondiale pentru sistemul de învățământ general, la sistemul ÎPT. Versiunea EMIS pentru ÎPT va cuprinde un modul special pentru măsurarea ratei de ocupare prin combinarea datelor din sistemul EMIS cu datele obținute de la Fondul Social la care toate persoanele angajate în mod oficial fac contribuții.

4.2.1 Elaborarea metodologiei de cercetare și desfășurarea unui studiu al pieței muncii, pentru a identifica particularitățile teritoriale și regionale

Studiul pieței muncii a fost planificat ca să fie finalizat în 2013, dar, după cum este explicat în capitoul 4.1.4, acesta a fost finalizat abia în octombrie 2014.

Cu toate acestea, ANOFM, cu asistența Proiectului UE privind migrația și a Guvernului Suediei, a elaborat și implementat o analiză anuală a echilibrului pieței muncii, în baza unui studiu în rândul întreprinderilor, pe baza unui eșantion reprezentativ pentru întreprinderile din toată Moldova. Această analiză, de rînd cu analiza integrată în cele 3 Strategii de Dezvoltare Regională (Nord, Centru și Sud) din anul 2010 și în "Cercetarea și analiza locurilor de muncă vacante și necesarului de calificări în Uniunea Europeană, Republica Moldova și Ucraina", realizată de OIM în 2013, oferă o platformă solidă pentru identificarea particularităților teritoriale și regionale.

În anul 2015, Proiectul UE de AT în ÎPT va oferi asistență ANOFM la ajustarea metodologiei, pentru a o face mai durabilă, după ce se va încheia cofinanțarea exercițiului de către Proiectul UE privind migrația și Guvernul Suediei.

4.2.2 Corelarea instruirii specialiștilor în cadrul ÎPT cu cerințele teritoriale ale pieței muncii, prin specializarea instituțiilor în domeniile solicitate

În baza Planului de acțiuni pentru restructurarea rețelei de ÎPT, ME, în cooperare cu MMPSF, Ministerul Economiei și Proiectul UE de AT în ÎPT, va oferi suport instituțiilor de ÎPT la elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională, conform cererii de piața muncii locală și regională.

4.2.3 Constituirea Comitetelor Sectoriale pentru cele 12 domenii de specializare

În anul 2008 a fost constituit primul Comitet Sectorial din Republica Moldova. Acesta a fost Comitetul Sectorial pentru învățământul profesional tehnic în construcții - o structură de parteneriat social dintre Federația Patronală CONDRUMAT, Federația Sindicatelor SINDICONS și Guvernul Republicii Moldova. Comitetul Sectorial pentru agricultură și industria alimentară, de asemenea a fost stabilit prin Acord Colectiv la 8 septembrie. Ambele Comitete Sectoriale au fost stabilite cu suportul Proiectului în ÎPT finanțat de Sida.

La 18 aprilie 2012 a fost constituit Comitetul Sectorial în domeniul transportului, prin Acord Colectiv, confirmat de Ordinul MTID nr. 104. În iunie 2012 a fost stabilit Comitetul Sectorial pen-

tru TIC printr-un Acord Colectiv. În 2013 Ministerul Economiei a creat Comitete Sectoriale în domeniul industriei nealimentare și comerțului.

În Strategia ÎPT 2013-2020 s-au planificat 5 Comitete Sectoriale, astfel încât acest indicator este supra-îndeplinit. În anii ce urmează, ME în cooperare cu MMPSF, partenerii sociali și ministerele de resort, va susține crearea și funcționarea a încă cel puțin șase Comitete Sectoriale, astfel încât, până în 2017, vor fi create și vor funcționa cel puțin 12 Comitete Sectoriale.

4.2.4 Consolidarea capacităților Consiliului Coordonator național în domeniul ÎPT

Prin HG nr. 1019 din 10 decembrie 2014 a fost stabilit CCNÎPT și a fost aprobat regulamentul și structura CCNÎPT. CCNÎPT constă din 33 membri și este prezidat de ministrul economiei, ministrul educației fiind vicepreședinte. De asemenea, viceministri din alte 9 ministere sînt membri ai CCNÎPT. Restul membrilor reprezintă parteneri sociali, sistemul de învățămînt, societatea civilă și sectorul privat - inclusiv investitorii străini.

CCNÎPT este un organ consultativ pentru Guvernul RM în generarea de sinergie dintre sistemul ÎPT și economie, astfel încât oferta de forță de muncă calificată să satisfacă mai bine cererea de calificări pe piața muncii, conform CNC.

4.2.5 Actualizarea Clasificatorului Ocupațiilor (Profesiilor) și Specialităților

Structura Clasificatorului ocupațiilor a fost aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 461 din 2 iulie 2013. Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14), nivel de ocupație (șase caractere), a fost elaborat corespunzător structurii vizate și aprobat prin Ordinul Ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 22 din 3 martie 2014.

4.2.6 Validarea și recunoașterea educației (învățării) non-formale și informale

Conform Strategiei ÎPT, metodologia de validare și recunoaștere a învățării non-formale și informale urmează să fie aprobată în anul 2016.

Un proiect al metodologiei de identificare, evaluare și recunoaștere a competențelor obținute prin învățare non-formală și informală a fost elaborat în consultare cu ministerele de resort. În urma analizei notelor informative, proiectul a fost prezentat ministerelor spre aprobare.

4.2.7 Revizuirea procedurii de susținere a examenelor de absolvire a ÎPT

Această activitate este planificată pentru anul 2016, dar se așteaptă că elaborarea metodologiei va începe în a doua jumătate a anului 2015, cu asistența proiectului nou al GIZ privind "Suport pentru reforma structurală a sistemului de ÎPT în Republica Moldova".

4.2.8 Susținerea procesului de dezvoltare a parteneriatelor dintre agenții economici și instituțiile de ÎPT

În 2017, Consiliile Directoare ale instituțiilor de ÎPT trebuie să includă cel puțin 2 reprezentanți ai mediului de afaceri.

Proiectul de regulament privind CE prevede în art. 31 următoarele - "Componenta Consiliului Director este Directorul instituției de învățămînt în baza căreia a fost creat Centrul de excelență, managerii instituțiilor subordonate, Directorii instituțiilor arondate, profesori delegați de departamentele de specialitate, reprezentanții Ministerului Educației și ministerelor de ramură, ai Comitete-

lor sectoriale, precum și ai agenților economici, patronatelor și Camerei de Comerț și Industrie, ai instituțiilor superioare de învățământ și de cercetare relevante și ai actorilor importanți din comunitate".

Ca parte a planurilor de dezvoltare pentru toate instituțiile de ÎPT, regulamentul privind componența Consiliilor Directoare va fi modificat în anul 2015, pentru a include cel puțin 2 reprezentanți ai mediului de afaceri.

4.3 Obiectivul 3: Sporirea calității ÎPT

Obiectivul specific al acestei activități este creșterea calității învățământului profesional tehnic prin sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare și prin crearea și implementarea sistemului de asigurare a calității, astfel încât, până în 2017 să existe o entitate funcțională de evaluare și acreditare a instituțiilor de ÎPT.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 652 din 13.08.2014 cu privire la crearea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, publicat:15.08.2014 în Monitorul Oficial Nr. 238-246 art Nr: 700, a fost creată Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional. Agenției îi revine sarcina de a contribui la realizarea politicilor statului în domeniul calității învățământului; evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ, precum și a programelor de formare profesională privind autorizarea de activitate provizorie; evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate și superior, a programelor de formare profesională inițială și continuă; evaluarea și acreditarea instituțiilor de cercetare și inovare; dezvoltarea și monitorizarea funcționării Cadrului Național al Calificărilor; monitorizarea funcționării Consiliilor Științifice Specializate.

Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional va contribui la: realizarea politicilor statului în domeniul asigurării calității învățământului; sporirea credibilității și atractivității învățământului profesional național în plan internațional; sporirea competitivității specialistului format în cadrul sistemului național de formare profesională pe piața forței de muncă națională și internațională.

Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 191 din 22 aprilie.

Conform subpct. 6 din pct. 16 al Regulamentului ANACIP, Direcția ÎPT are următoarele atribuții:

a. evaluează, analizează și monitorizează elementele sistemului de asigurare a calității în învățământul profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

b. participă la elaborarea și revizuirea periodică, în baza bunelor practici europene și internaționale, a metodologiei, standardelor de acreditare și a standardelor naționale de referință, a indicatorilor de performanță pentru evaluarea externă a capacității instituționale, a programelor de învățământ profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

c. coordonează procesul de recrutare a evaluatorilor externi, în baza unui Regulament aprobat de consiliul de Conducere de Conducere;

d. gestionează Registrul evaluatorilor naționali și internaționali în domeniul învățământului profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

e. participă la elaborarea metodologiei de formare a evaluatorilor;

f. elaborează calendarul misiunilor de evaluare și/sau acreditare și componența echipelor de evaluatori în domeniul învățământului profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

g. participă la elaborarea procedurilor și instrumentelor de asigurare a obiectivității și validității rezultatelor obținute în procesul evaluării externe a instituțiilor și programelor de învățământ profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

h. asigură transparența în procesul de evaluare externă a instituțiilor și programelor de învățământ profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă, inclusiv prin publicarea rezultatelor;

i. verifică, la încheierea misiunii de evaluare, respectarea metodologiei de evaluare, aplicate de experți;

j. participă la elaborarea rapoartelor interne ale ANACIP în vederea validării rezultatelor misiunilor de evaluare și/sau de acreditare în învățământul profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

k. participă la elaborarea manualelor, ghidurilor, studiilor, analizelor și lucrărilor de sinteză pe baza bunelor practici;

l. colaborează cu partenerii naționali, agențiile similare din alte țări pentru dezvoltarea și aplicarea de măsuri eficiente de îmbunătățire a calității programelor de învățământ profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

m. participă la asigurarea coerenței procedurale, coerenței standardelor și indicatorilor de performanță între nivelele învățământului profesional tehnic secundar, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar și de formare continuă;

n. participă la elaborarea rapoartelor de autoevaluare ale ANACIP în vederea evaluării externe a acesteia;

o. execută hotărârile Consiliului de Conducere al ANACIP și deciziile Biroului Executiv în domeniul propriu de competență;

p. îndeplinesc și alte atribuții stabilite de Biroul Executiv sau Consiliul de Conducere al ANACIP, în condițiile legii.

4.3.1 Elaborarea Standardelor Ocupaționale pentru ÎPT și validarea acestora de către Comitetele Sectoriale

În cadrul Strategiei Sectoriale de cheltuieli în domeniul educației pentru anii 2015-2017, Ministerul Educației a prevăzut suma de 825,0 mii lei pentru fiecare din anii 2015 și 2016 în vederea elaborării Standardelor Ocupaționale.

Până în anul 2017 trebuie să fie elaborat setul integral al Standardelor Ocupaționale și Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Profesional Tehnic (CNC).

În anul 2014, membrii Comitetele Sectoriale și grupurile de lucru responsabile de elaborarea standardelor ocupaționale pentru electricieni și brutari au fost instruiți de Proiectul UE de AT în ÎPT în domeniul metodologiei DACUM.

În 2014 au fost aprobate următoarele 12 standarde ocupaționale: Cofetar, cod 11757; Lăcătuș-instalator tehnică sanitară, cod 13987; Zugrav, cod 18894; Fermier viticultor, cod 18815; Fierar betonist, cod 13137; Pietrar, zidar, cod 16327; Lăcătuș, electrician în construcții, cod 13967; Tîmplar, cod 12831; Cablator-lipitor, cod 742203; Conducător auto (pasageri), cod 11897; Brutar, cod 11476; Electrician-montator rețele de iluminat, cod 12877.

4.3.2 Elaborarea Cadrului Național al Calificărilor în conformitate cu Standardele Ocupaționale aferente ÎPT și validarea acestora de către CS

În anul 2014 a fost aprobat cadrul normativ cu privire la CNC. Metodologia privind elaborarea calificărilor în ÎPT a fost aprobată pe 18 august, la ședința colegiului Ministerului Educației, hotărârile 4-5.1 și 4-5.2. Hotărârea a fost implementată prin Ordinul Ministrului Educației nr. 990 din 17 septembrie. Suplimentar la achiziția serviciilor pentru elaborarea calificărilor, a fost aprobat "Regulamentul privind organizarea și desfășurarea procedurii de selectare a grupului de lucru pentru elaborarea calificărilor profesionale obținute în învățământului profesional tehnic" prin 4-5.3 și implementat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 990 din 17 septembrie. În conformitate cu Metodologia aprobată, au fost elaborate 10 calificări profesionale pentru programele de formare profesională de nivel 3 ISCED și 21 de calificări profesionale pentru programele de formare profesională de nivel 4 ISCED. În continuare acestea urmează a fi validate de către Comitetele sectoriale.

4.3.3 Implementarea standardelor de management al calității în sistemul de ÎPT, conform standardelor de calitate

ME a constituit un grup de lucru, care să cerceteze și să propună spre implementare mecanisme de asigurare a calității în ÎPT. Astfel, asigurarea calității în învățământul profesional tehnic urmează a fi realizată prin mecanisme interne ale instituțiilor de ÎPT, precum și prin mecanisme elaborate de către ANACIP.

4.3.4 Elaborarea cadrului legal pentru organizarea acreditării și asigurării calității în ÎPT

Cadrul legal pentru acreditare și asigurarea calității trebuie să fie aprobat de Guvernul RM în anul 2015. În acest context, până la finele anului urmează a fi elaborate și aprobate Metodologiile de evaluare externă/acreditare, inclusiv criteriile și indicatorii de performanță pentru programe de studii profesionale tehnice secundare și postsecundare de către ANACIP.

4.3.5 Crearea unei structuri de acreditare și asigurare a calității în ÎPT

Începând cu anul 2015, trebuie să existe un cadru instituțional consolidat pentru desfășurarea acreditării și asigurarea calității. Astfel, în 2014 ME a alocat pentru crearea acestei structuri 1,0 mln lei. Pentru anul 2015, pentru crearea și reorganizarea acesteia, au fost prevăzute 2295,9 mii lei, pentru 2016 – 2436,1 mii lei, iar pentru 2017 – 2579,7 mii lei.

4.3.6 Instruirea cadrelor didactice și manageriale din instituțiile de ÎPT în domeniul MC

Asigurarea calității procesului educațional nu poate fi realizată fără cadre didactice bine instruite, astfel prin intermediul asistenței din partea donatorilor au beneficiat de formare profesională continuă cadrele didactice din învățământul profesional tehnic secundar, după cum urmează:

- a) 122 de cadre manageriale în cadrul a 4 ateliere de lucru, 221 cadre au participat la modulul de Psihopedagogie în cadrul a 18 ateliere de lucru, de asemenea 95 cadre didactice de specialitate au beneficiat de cursuri de formare profesională continuă pe meserii în cadrul a 7 ateliere de lucru. Aceste instruirii au fost realizate în cadrul Proiectului CONSEPT.
- b) În cadrul Proiectului "Îmbunătățirea calității învățământului vocațional/tehnic în domeniul TIC" au fost instruiți 12 profesori din patru școli – implementarea curriculum-ului modular, de asemenea în cadrul proiectului cadrele didactice de specialitate au beneficiat de cursuri de

instruire (limba engleză) în cele 6 instituții de învățământ profesional tehnic implicate în proiect.

- c) În cadrul Proiectului „Consolidarea capacităților furnizorilor de pregătire profesională în sectorul apă și canalizare”: instruiți 16 profesori din patru școli (8 ateliere de lucru - implementarea curriculum-ului modular la două meserii).
- d) Au fost pregătite 110 cadre didactice de specialitate la meseriile: ”Electrogazosudor-montator”, ”Croitor (confectioner îmbrăcăminte la comandă)”, ”Cusător (în industria confecțiilor)”, ”Cusător în industria ușoară”, ”Bucătar”, ”Barman”, ”Chelner”, ”Electrician-montator rețele de iluminat”, ”Electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric”, cu suportul proiectelor: „Consolidarea capacităților de gestionare a migrației din Republica Moldova ” implementat de Agenția Publică pentru Angajare din Suedia în parteneriat cu Direcția Generală pentru imigrare și Politici de Integrare a Ministerului Muncii din Italia, finanțat de Uniunea Europeană.
- e) Cu sprijinul Proiectului de parteneriat de instruire a meșteșugarilor Kreishandwerkerschaft Hersfeld-Rotenburg au fost instruite cadrele didactice la meseriile ”Tâmplar” și ”Electrogazosudor- montator” (Școala Profesională, or. Ștefan Vodă, Școala Profesională, or. Rîșcani, Școala Profesională, or. Cupcini, r-nul Edineț, Școala Profesională, or. Căușeni, Școala Profesională nr.2, or. Cahul).

4.3.7 Elaborarea și aplicarea unui nou mecanism de finanțare a sistemului de ÎPT

Pentru realizarea acestui obiectiv, ME asistat de PAT, a elaborat un mecanism de finanțare, structurat pe două componente: finanțarea de bază (coeficientul național de finanțare, ponderea costului pe program, numărul de elevi) și finanțarea orientată spre performanțe (factorul de retenție, coeficientul de competitivitate, ponderea de premiu). Prin Ordinul nr. 1228 din 12 decembrie 2014, ME a inițiat, în anul 2015, pilotarea primei etape a mecanismului de finanțare în 10 instituții de învățământ profesional tehnic.

ME intenționează, din anul 2016, să implementeze mecanismul de finanțare, pe întreg sistem de formare profesională. Astfel, de comun acord cu PAT sînt formați contabilii din ÎPT pentru aplicarea formulei de finanțare.

A doua etapă a noului mecanism de finanțare, care include finanțare bazată pe performanță, va fi pilotată în anul 2016, iar întregul mecanism va fi implementat în toate instituțiile în anul 2017.

4.3.8 Crearea de condiții de studii corespunzătoare în ÎPT (cămin și echipament)

În cadrul Strategiei Sectoriale de cheltuieli în domeniul educației pentru anii 2015-2017, cu scopul creării condițiilor de studii corespunzătoare în ÎPT (inclusiv cămine și echipament), resursele au fost planificate în felul următor:

- Reconstrucția (renovarea și mobilarea) Centrelor de Excelență specializate în domeniile economiei naționale pentru 2015 – 7,9 mln lei și pentru 2016- 7,6 mln lei;
- Renovarea a 10 cămine de pe lîngă Centrele de Ecelență, în anii 2015-2017, avînd ca referință 3 mln. lei per cămin;
- Renovarea instituțiilor secundar profesionale și postsecundare conform Planului de Restructurare, exceptînd Centrele de Excelență, pentru anul 2015 – 22080,0 lei; pentru anul 2016 - 70000,0 lei și pentru anul 2017 – 70000,0 lei;
- Renovarea căminelor existente pentru învățământul profesional postsecundar pentru anul 2015 – 2706,7 lei; pentru anul 2016 – 5246,7 lei; pentru anul 2017 – 5246,7 lei .
- Dotarea cu echipament și utilaj necesar a instituțiilor ÎPT pînă în 2017 în valoare de 26260,90 lei;

4.4 Obiectivul 4: CNC și elaborarea curriculei

În conformitate cu prevederile art. 64 din Codul educației al R. Moldova, Curriculumul pe module/discipline în învățământul profesional tehnic se elaborează în conformitate cu Cadrul Național al Calificărilor. Astfel, ME a format un grup de lucru pentru elaborarea cadrului de referință pentru Curriculum, care urmează să prezinte ministerului documentul pentru aprobare. În conformitate cu prevederile Cadrului de referință, în anul 2015 urmează a fi elaborate 12 curricula în ÎPT.

4.4.1 Consolidarea capacităților CRDIP pentru susținerea științifică, metodologică și curriculară a ÎPT

Prin Ordinul ME nr. 1281 din 30 decembrie 2014, au fost aprobate Strategia și Planul de Acțiuni pentru dezvoltarea CRDIP. Pentru consolidarea CRDIP, ME a prevăzut 900.000 lei anual din 2015 până în 2017. Începând cu 2015, CRDIP va avea 9 membri suplimentari și se va axa pe suportul metodologic pentru elaborarea standardelor ocupaționale, descrierea calificărilor și curricula. Un expert în achiziții va face parte din echipă, pentru a asigura achiziția de materiale și servicii aferente implementării Strategiei ÎPT, pentru a asigura gestionarea acestora la timp și în mod eficient.

4.4.2 Elaborarea curriculei ÎPT conform prevederilor învățământului profesional tehnic secundar și învățământului profesional tehnic postsecundar nonterțiar, precum și conform CNC

În scopul experimentării formării profesionale în sistem dual, au fost elaborate și aprobate pentru pilotare: curriculum-urile modulare la meseriile:

- a) Electromontor utilaje de dispecerat și teleautomatică.
- b) Operator la mașini-unelte semiautomate și automate.
- c) Operator în depozitele mecanizate și automatizate.

În scopul modernizării curriculum-ului din învățământul profesional tehnic în conformitate cu cerințele pieței muncii, au fost elaborate și aprobate 10 curriculum-uri modulare:

- a) Pentru experimentare: curriculum-urile modulare la meseriile: "Croitor (confeccioner îmbrăcăminte la comandă)", durata studiilor 3 ani, (OME nr. 883 din 04 august 2014), "Operator pentru suportul tehnic al calculatoarelor", durata studiilor 1 an, (OME nr.885 din 04 august 2014), "Cofetar", durata studiilor 1 an, (OME nr. 938 din 29 august 2014), "Fierar-Betonist" (OME nr. 939 din 29 august 2014), "Zugrav", durata studiilor 1 an, (OME nr. 941 din 29 august 2014);
- b) Pentru implementare în toate instituțiile de profil curriculum-urile modulare la meseriile: "Lăcătuș –instalator tehnică sanitară", durata studiilor 1, 3 ani, "Electromontor la repararea și întreținerea utilajului electric", durata studiilor 1, 3 ani, "Bucătar", durata studiilor 1, 3 ani, "Electrogazosudor-montator", durata studiilor 1 an, 3 ani, "Viticultor", durata studiilor 3 ani.

Documentele de Curriculum și calificări urmează a fi elaborate și aprobate în conformitate cu documentele elaborate și aprobate de către ME (pct. 4.4).

4.4.3 Implementarea Sistemului European de Credite Transferabile

Odată cu dezvoltarea Sistemului European de Credite Transferabile pentru Educație și Training (ECVET) există posibilitatea de a stabili un model și totodată un sistem care să permită recunoașterea reciprocă a competențelor. Modelul, avînd la bază sistemul ECVET, ar furniza pentru prima dată un sistem care să asigure transparența rezultatelor învățării, precum și o abordare pentru implementarea concretă în aceste sectoare. Pilotarea Sistemul Credite de Studii în învățământul me-

diu de specialitate, în 13 colegii a permis elaborarea și aprobarea (Hotărîrea Colegiului ME nr. 3/3 din 8 iulie 2014, pus în aplicare prin OME nr. 811 din 14 iulie 2014) a:

- a) Regulamentului privind organizarea și desfășurarea procesului educațional în învățămîntul mediu de specialitate în baza Sistemului Credite de Studii în instituțiile de învățămînt mediu de specialitate;
- b) Planului-cadru pentru învățămîntul mediu de specialitate în baza Sistemului Credite de Studii în instituțiile de învățămînt mediu de specialitate;
- c) Ghidului de implementare a Sistemului Credite în învățămîntul mediu de specialitate.

Din 1 septembrie 2014 Sistemul de Credite de Studii este implementat în 45 de instituții de învățămînt mediu de specialitate. Ca urmare a implementării acestuia, la cele 78 de specialități au fost elaborate și aprobate planuri de învățămînt în conformitate cu pachetul de documente sus menționat.

4.4.4 Elaborarea cursului și manualelor pentru noua curricula elaborată

Acțiunea urmează a fi realizată începînd cu anul 2016, după elaborarea de curricula la specialitate/ meserie în conformitate cu Calificările profesionale elaborate și aprobate.

4.4.5 Publicarea materialelor didactice, a curricula, suportului de curs, materialelor de instruire, materialelor de îndrumare profesională pentru instruirea adulților

În cadrul Strategiei Sectoriale de cheltuieli în domeniul educației pentru anii 2015-2017, aceste resurse au fost planificate în felul următor:

- 10,0 mln lei – pentru anul 2017 pentru editarea materialelor didactice, curricula, suport de curs, materiale instructive, materiale pentru orientarea profesională, pentru formarea adulților și dotarea bibliotecilor;
- 1650,0 mii lei în 2015 – 2017 pentru elaborarea curricula pentru sistemul de învățămînt secundar profesional;
- 800,0 lei pentru anii 2015 – 2016 pentru elaborarea curriculum în învățămîntul post secundar profesional.

4.4.6 Promovarea tehnologiilor moderne de predare cu utilizarea TIC

Scopul este ca cel puțin 20% din curricula subiectelor generale va folosi programe TIC educaționale în 2017.

Promovarea tehnologiilor informaționale reprezintă o prioritate a ME pentru asigurarea unui demers educațional modern. În acest context, în cadrul proiectului ”Îmbunătățirea calității învățămîntului vocațional-tehnic în domeniul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor (TIC) din Republica Moldova” laboratoarele a 6 instituții de învățămînt profesional tehnic au fost dotate cu echipament modern (servere, PC-uri ș.a.) în sumă de 127300 Euro.

Primul pas va fi elaborarea unui plan de achiziții de echipament și programe TIC în anul 2015. Pentru următoarea perioadă, ME a planificat următoarele resurse:

- Achiziționarea softurilor educaționale în ÎPT și conectarea în rețea și instruirea cadrelor didactice în aplicarea TIC în procesul de predare-învățare-evaluare pentru anul 2016 în valoare de 7410,9 mii lei;

Procurarea de echipament IT, conectarea în rețea a bibliotecilor și instruirea cadrelor didactice în aplicarea TIC în procesul de predare-învățare-evaluare pentru învățămîntul profesional postsecundar pentru anii 2016- 2017 – 3000,0 lei;

4.5 Obiectivul 5: Formarea profesorilor conform CNC

În conformitate cu Codul educației al R. Moldova, toți profesorii trebuie să urmeze cursuri de perfecționare, cel puțin o dată la 3 ani și atestați o dată la 5 ani.

În prezent, sistemul de formare a cadrelor didactice este unul descentralizat și obligă instituțiile ÎPT să aloce 2% din bugetul lor pentru perfecționarea personalului.

În conformitate cu Planul de restructurare a rețelei ÎPT și Strategia de Dezvoltare a CRDIP, procesul de formare a cadrelor didactice în cadrul ÎPT va deveni mai centralizat, în care Centrele de excelență vor forma cadrele didactice în domeniile de specializare, iar instruirea în domenii generale și probleme pedagogice va fi furnizată de către CRDÎP.

În cele din urmă, noul mecanism de finanțare propune în faza 2 a reformei, ca resursele pentru formarea cadrelor didactice ÎPT să fie alocate în mod centralizat și să nu fie incluse în mecanismele de finanțare a furnizorilor de ÎPT.

4.5.1 Modernizarea sistemului de instruire a cadrelor didactice din ÎPT conform SO și CNC, precum și conform curriculei noi

Indicatorul pentru această activitate prevede ca 100% din cadrele didactice să fie instruite conform CNC și curriculei noi.

4.5.2 Introducerea unui sistem de instruire inițială și profesională a profesorilor și maiștrilor din ÎPT

A fost elaborat și aprobat un program de instruire pentru maiștri-instrucitori în companiile producătoare din Republica Moldova (Ordinul ME nr. 1256 din 18 decembrie 2014 și Ordinul nr. 20-A CCI din 18 decembrie 2014).

4.5.3 Elaborarea modelelor de dezvoltare profesională continuă pentru cadrele didactice și manageriale din ÎPT

În 2014, Proiectul UE de AT în ÎPT a instruit aproximativ 22 directori și contabili din 16 instituții de ÎPT în domeniul gestiunii noului sistem de finanțare, bugetare și evidență contabilă. Această activitate va continua în anii 2015 și 2016, preponderent ca instruire sub formă de cascadă, prin care directorii și contabilii deja instruiți vor instrui colegii săi din restul instituțiilor de ÎPT.

În primăvara anului 2015, Proiectul UE de AT în ÎPT va elabora un ghid privind managementul cooperativ eficient al instituțiilor de ÎPT. Ghidul va forma baza a două ateliere de lucru pentru directorii instituțiilor de ÎPT, planificate pentru prima jumătate a anului 2015.

A fost aprobat prin Ordinul nr. 163 din 23 martie 2015 Regulamentul cu privire la evaluare anuală a cadrelor de conducere. Instrumentele de monitorizare sînt în proces de elaborare.

4.6 Obiectivul 6: Sporirea atractivității ÎPT

Acesta este un obiectiv ambițios, în special ținînd cont de scăderea continuă a numărului de tineri în categoria de vîrstă respectivă.

Tabelul 10 de mai jos prezintă faptul că numărul celor înmatriculați în sistemul de ÎPT a scăzut cu 10% în scurta perioadă dintre 2012 și 2014. Totuși, această scădere în numărul real de studenți înmatriculați în ÎPT este semnificativ mai mică decît micșorarea numărului tinerilor în vîrstă

de 16-18 ani. Prin urmare, studenții înmatriculați în ÎPT ca pondere din categoria de vârstă 16-18 ani a crescut de la 15,6% în 2012 la 17,2% în 2014. Acest fapt înseamnă o creștere de 1,6 puncte procentuale sau o creștere de aproximativ 10% în atractivitatea ÎPT măsurată ca pondere a înmatriculării coortei de tineret în sistemul de ÎPT.

Tabelul 10: Înmatricularea în ÎPT în 2012, 2013 și 2014

	2012	2013	2014	% de creștere 2012 - 2014
categoria de vârstă 16-18 ani	98593	92864	82635	-16,2%
Studenți în ÎPT	20320	19851	18248	-10,2%
Studenți în ÎPT ca % a categoriei de vârstă 16-18 ani	15,6%	16,3%	17,2%	9,3%

4.6.1 Implementarea de activități de orientare profesională și îndrumare profesională pentru elevii din învățământul general și din ÎPT

Orientarea și ghidarea în cariera profesională a elevilor din învățământul profesional tehnic se realizează în mod direct prin intermediul disciplinelor incluse în planurile de învățământ, dar și în cadrul activităților extrașcolare, realizate pe parcurs:

- Au fost organizate și desfășurate 5 Forumuri Profesionale organizate cu susținerea Ambasadei Germaniei în orașele Soroca, Bălți, Orhei, Comrat, Chișinău.
- A fost organizat și desfășurat Forul meseriilor/profesiilor și Târgul locurilor de muncă pentru tineret, în parteneriat cu MMPSF, MTS, ANOFM.
- În cadrul Școlii Profesionale or. Rîșcani și Școlii Profesionale or. Ungheni activează 2 Centre de Consiliere și Ghidare în Carieră (suport financiar Misiunea Religioasă Catolică Caritas Elveția).
- A fost semnat Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Educației, ANOFM și Centrul pentru Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri (CEDA) cu privire la implementarea proiectului „Reproiectarea orientării profesionale și consilierii în carieră” (REVOC) cu implicarea a 3 școli profesionale tehnice.

Pe parcursul anului 2014-2015, reprezentanții ME au participat la emisiuni (radio și tv) pentru informarea și deșeminarea bunelor practice a acțiunilor de reformă, întreprinse în domeniul învățământului profesional tehnic.

4.6.2 Constituirea unui sistem de urmărire a traseului profesional a absolvenților din ÎPT

Indicatorul pentru această activitate este de a avea un sistem funcțional de urmărire a căii profesionale a absolvenților din ÎPT până în anul 2017.

ME deja dispune de un Sistem Informațional de Management Educațional, implementat în învățământul general. SIME va fi adaptat la cerințele sistemului de ÎPT în anul 2015 și va fi pilotat în anul 2016. În același timp, se va cerceta dacă ME poate oferi Casei Naționale de Asigurări Sociale codurile personale ale absolvenților pe profesii și instituții de ÎPT și să primească înapoi procentajul absolvenților care plătesc contribuții către fondurile de asigurare socială la 6 luni după absolvire. Acest fapt va indica clar rata de angajare a absolvenților de la diferite profesii și instituții de ÎPT.

4.6.3 Promovarea unor ocupații, profesii și specialități noi în ÎPT, care să anticipeze schimbările în economia națională

În scopul promovării atractivității ÎPT, promovării performanței în meserie și orientării profesionale a populației:

- a fost lansată campania de promovare a Concursului național anual al instalatorilor rețelelor termice și sanitare “Meșterul Anului”, Ediția II. Concursul s-a desfășurat la 17

- mai 2014 în orașul Chișinău, pe teritoriul uzinei „Electromașina” (str. Petru Rareș, nr. 77), la care au participat circa 300 persoane;
- b) s-a desfășurat Forul meseriilor și profesiilor, în cadrul căruia Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă a organizat un Tîrg al locurilor de muncă pentru Tineret. În cadrul Forului, peste 60 companii angajatoare și-au expus ofertele de muncă și au prezentat informații despre specialități și locuri vacante de angajare;
 - c) prin intermediul a șase posturi de auto-informare vizitatorilor li s-a oferit posibilitatea să acceseze portalul locurilor de muncă www.angajat.md și platforma Tîrgului on-line al locurilor de muncă www.angajare.md pentru a-si selecta de sine stătător un loc de muncă vacant și aplica direct pentru acesta.
 - d) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă desfășoară anul Tîrguri on-line al locurilor de muncă.

4.6.4 Promovarea cursurilor de antreprenariat, TI, limbi străine (rusa și engleza) și de conducere auto opțional în sistemul de ÎPT

Din perspectiva dezvoltării competenței antreprenoriale la elevii din învățământul profesional tehnic, s-a reușit:

- a) Implementarea Curriculum-ului modular la disciplina obligatorie ”Bazele Antreprenoriatului” și a suportului de curs: ”Sugestii pentru proiectarea lecțiilor”, ”Ghidul metodologic pentru profesori”, ”Caietul de sarcini pentru elevi”, ”Curriculum-ul ”Firma de exercițiu” și suportul material Ghidul Firmei de exercițiu ”Cea mai bună practică”. În planul de învățământ, din toate instituțiile de învățământ profesional tehnic, a fost inclusă disciplina „Bazele Antreprenoriatului”.
- b) Elaborarea și aprobarea Regulamentului de desfășurare a concursului național ”Cel mai bun Plan de afaceri”.
- c) formarea managerilor instituțiilor de învățământ profesional tehnic secundar (61 de manageri) în cadrul proiectului „Managementul proiectului” implementat de către Camera de Comerț și Industrie.

Planul Cadru pentru programele de formare profesională (pentru toate nivelurile) conțin în structura lor, unități de curs obligatorii precum Bazele antreprenoriatului și Tehnologii informaționale.

5. Concluzii și Recomandări

Alături de Codul educației, Strategia de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020 („Strategia”) a stabilit direcțiile principale pentru realizarea unei reforme de sistem, profundă, coerentă și multidimensională a învățământului profesional tehnic (ÎPT) din Republica Moldova. Obiectivul general al Strategiei este modernizarea și eficientizarea ÎPT, în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin pregătirea forței de muncă competente și calificate, în concordanță cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii interne și internaționale. Dar, ca orice activitate complexă, reforma ÎPT – ca rezultat al Strategiei - este dificilă și necesită numeroase resurse (umane, financiare, materiale, informaționale și de timp). De aceea, Ministerul Educației împreună cu ceilalți parteneri (ministere de resort, autorități publice centrale și locale, parteneri sociali etc.) trebuie, pe de o parte, să gestioneze toate aceste resurse, iar pe de altă parte să creeze condițiile accelerării schimbărilor începute.

Așa cum se specifică în acest raport premisele pentru trecerea la implementarea strategiei / reformei ÎPT sînt deja create. Astfel, există un bun cadru normativ (aproape finalizat) care, pe lângă Cod și Strategie, conține a mulțime de planuri de acțiune, metodologii, documente de concepție, produse ale unor activități (standarde, calificări) etc. De asemenea, există și un important sprijin financiar și de consultanță, oferit de Suportul bugetar al UE, de Proiectul de AT și de numeroși donatori. În plus, trebuie să menționăm și faptul că cei 7 indicatori pe 2014 ai Matricei de politici a Suportului bugetar UE au fost îndepliniți. Acești indicatori fiind parte ai Strategiei putem afirma că implementarea sa a început într-un ritm bun.

Cu toate acestea, capacitatea scăzută a tuturor celor implicați în implementarea Strategiei constituie un factor important ce poate întârzia/amîna activitățile începute. Din acest motiv propunem cîteva recomandări în vederea punerii în practică fără întârziere a reformei sistemului ÎPT.

R1. Finalizarea cadrului normativ privind: restructurarea rețelei ÎPT, procedurile de asigurare a calității, (revizuirea) Cadrului Național al Calificărilor, cadrul de referință al curriculum-ului ÎPT, statutul Comitetelor Sectoriale etc. Ar trebui menționat că acest cadru normativ poate fi îmbunătățit și pe parcursul implementării Strategiei, de aceea nu trebuie să se ajungă la amînări sau blocaje dacă un anumit document nu este adoptat într-o formulă acceptată 100% de toți partenerii (a se vedea, de exemplu, problema secretariatului comitetelor sectoriale). Un exemplu bun este modificarea HG 952/2011 privind metodologia de elaborare a standardelor ocupaționale, prin HG 863/2014, deoarece s-au constatat unele dificultăți în elaborarea standardelor generate de vechea metodologie.

R2. Creșterea capacității ME și a celorlalți parteneri în implementarea Strategiei. Aici avem în vedere atît capacitățile instituționale (ANACIP, CÎRDÎP, Centre de excelență, Comitete sectoriale etc.), cît și resursele umane. În primul rînd, dacă numărul personalului planificat pentru instituțiile subordonate pare suficient, cel al ME implicat în gestionarea strategiei/reformei ÎPT rămîne în continuare prea mic. O soluție ar fi redistribuirea (pe o perioadă limitată) specialiștilor între diferitele direcții pînă cînd instituțiile vor deveni funcționale. În al doilea rînd, este necesară formarea resursei umane din ÎPT, începînd cu managerii, continuînd cu specialiștii și încheind cu cadrele didactice. Aici putem include și consolidarea capacității resurselor umane ale ME în monitorizarea implementării Strategiei.

R3. Pregătirea sistemului de ÎPT pentru activități majore: implementarea Planului acțiuni pentru restructurarea rețelei de instituții de învățămînt profesional tehnic (planuri de dezvoltare instituțională, bugete, planuri de procurări- inclusiv TIC pentru învățare -, formări), elaborarea și im-

plementarea EMIS pentru ÎPT (inclusiv posibilitatea urmării traseului profesional al absolvenților), implementarea noului mecanism de finanțare (formula completă), crearea centrelor de validare a competențelor dobândite în contexte de învățare non-formale și informale etc.

R4. Asigurarea științifică și metodologică a ÎPT prin continuarea elaborărilor de standarde, calificări, curricula, material didactice și a formării resursei umane, astfel încât acestea să fie racordate la Cadrul Național al Calificărilor și la Sistemul European de Credite Transferabile.

R5. Implementarea platformei de dialog social propusă de ME, astfel încât toți actorii ÎPT și partenerii lor (de la educație la piața muncii) să fie în contact instituțional permanent și să participe la formularea de politici și luarea deciziilor.

R6. Elaborarea și implementarea Strategiei de comunicare în ÎPT astfel încât, pe de o parte, să fie comunicate eficient și în timp util către toți actorii ÎPT măsurile de reformă preconizate, iar pe de altă parte să conștientizeze beneficiarii finali (elevii și familiile lor) asupra necesității și importanței înmatriculării acestora în ÎPT.

În concluzie, credem că există deja majoritatea condițiile necesare pentru implementarea cu succes a Strategiei și realizarea „reformei acum”, adică a reformei fără întârziere.

STRATEGIA
de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic
pe anii 2013-2020

INTRODUCERE

Strategia de Dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic pe anii 2013-2020 (în continuare – Strategia) este principalul document de politici în domeniul educației vocațional/tehnice. Calitatea educației vocațional/tehnice determină în mare măsură dezvoltarea economiei naționale, bazată pe cunoaștere și inovare și creează oportunități pentru realizarea deplină a capacităților fiecărui cetățean.

Prezenta Strategie stabilește obiectivele și sarcinile pe termen mediu și lung în vederea dezvoltării educației vocațional/tehnice, definește orientările și direcțiile prioritare de dezvoltare a sistemului de învățământ vocațional/tehnic din Republica Moldova în perspectiva integrării europene. Conceptul și obiectivele politicii de dezvoltare sînt conforme experienței țărilor europene, corespund aspirației de integrare în spațiul educațional european, axîndu-se pe asigurarea unei interconexiuni relevante între specificul contextului național, tendințele europene și cele globale de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic.

Elaborarea Strategiei a derivat din necesitatea planificării strategice a procesului de dezvoltare a sectorului educației vocațional/tehnice, pentru consolidarea reformelor demarate în învățământul vocațional/tehnic și asigurarea modernizării continue a sistemului respectiv. La elaborarea Strategiei s-a ținut cont de cadrul normativ și de politici existent, de realizările și deficiențele politicilor naționale și sectoriale implementate anterior, de exigențele integrării europene, de experiența națională și internațională în domeniu, necesitățile sociale și educaționale, pe principiile unanim recunoscute cu privire la drepturile omului, ale copilului și ale egalității de gen.

În scopul coordonării integrate a procesului de planificare strategică în domeniul învățământului vocațional/tehnic, prevederile prezentei Strategii au fost corelate cu documentele de politici relevante, cu reformele demarate, cu alte reforme ce reprezintă o continuitate operațională a acțiunilor proiectate în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova – 2020”.

În baza prezentei Strategii vor fi elaborate programe instituționale de dezvoltare. Procesul de implementare a Strategiei va fi realizat în baza unui Plan de acțiuni care va specifica acțiunile, termenele, responsabilii și resursele necesare.

Capitolul I. ÎNVĂȚĂMÎNTUL VOCAȚIONAL/TEHNIC–SITUAȚIA
ACTUALĂ, DEFINIREA PROBLEMEI ȘI TENDINȚE GENERALE

1.1. Cadrul normativ

Actele normative principale care stau la baza funcționării învățământului vocațional/tehnic și a elaborării Strategiei, sînt:

- 1) Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- 2) Legea învățământului din Republica Moldova nr. 547-XIII din 21 iulie 1995;
- 3) Legea nr. 1070-XIV din 22 iunie 2000 privind aprobarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ mediu de specialitate;
- 4) Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154-XV din 28 martie 2003;
- 5) Legea nr. 169 din 9 iulie 2010 pentru aprobarea Strategiei de incluziune socială a persoanelor cu dezabilități (2010–2013);
- 6) Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dezabilități;
- 7) Hotărîrea Guvernului nr. 1421 din 18 decembrie 2006 „Cu privire la aprobarea Nomenclatorului meseriilor (profesiilor) pentru instruirea și pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional”.

1.2. Cadrul de politici

Documente ale Uniunii Europene:

- 1) Concluziile Consiliului privind rolul educației și formării în cadrul punerii în aplicare a Strategiei *Europa 2020*;
- 2) Concluziile Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020”);
- 3) Strategia UE pentru Regiunea Dunăreană;
- 4) Declarația de la Copenhaga din 30 noiembrie 2002 și Concluziile Consiliului de la Copenhaga din 19 decembrie 2002 privind promovarea cooperării europene în domeniul învățământului vocațional/tehnic;
- 5) Comunicatul de la Bruges din 7 decembrie 2010 privind cooperarea europeană în domeniul învățământului vocațional/tehnic.

Documente naționale de planificare strategică:

- 1) Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova „Integrarea Europeană – LIBERATATE, DEMOCRAȚIE, BUNĂSTARE”, 2011-2014, și Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2012-2015;
- 2) Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova – 2020”;
- 3) Memorandumul privind Politicile Economice și Financiare dintre RM și FMI;
- 4) Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (2012-2014).

Documente sectoriale de planificare strategică:

- 1) Concepția modernizării sistemului de învățământ din Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Colegiului Ministerului Educației nr. 2.2 din 9 martie 2010;
- 2) Strategia consolidată de dezvoltare a învățământului pentru anii 2011-2015 și Planul consolidat de acțiuni pentru sectorul educației, 2011-2015, aprobate prin ordinul ministrului educației nr. 849 din 29 noiembrie 2010;
- 3) Concepția de dezvoltare a învățământului profesional, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1334 din 3 decembrie 2004.

1.3. Tendințe economice

Pe parcursul anilor 2000-2011, economia țării a avut o dezvoltare ascendentă, creșterea cumulativă a produsului intern brut alcătuind 75,5%. Rata sărăciei absolute s-a redus de la 67,8% în 2000 la 21,9% în 2010. Modelul de creștere economică, însa, a rămas, în mare parte, bazat pe consum, cu impact limitat asupra creării locurilor de muncă în țară. Remitențele, și nu salariile, au devenit o sursă importantă de creștere a consumului și a venitului disponibil al gospodăriilor, în special în spațiul rural. Creșterea cererii pe piața autohtonă nu a fost însoțită de o evoluție corespunzătoare a ofertei: pe multe segmente de piață produsele de import s-au dovedit a fi mai competitive. Pe de altă parte, dezvoltarea exporturilor a fost limitată de deficiențele mediului de afaceri și aprecierea valutei naționale. Criza economică din anii 2008-2009 a confirmat nivelul înalt de vulnerabilitate a economiei țării la șocurile externe. În termeni reali, la sfârșitul anului 2009, PIB-ul s-a redus cu circa 9%. Canalele principale de transmitere a crizei au fost exporturile și remitențele. În următorii doi ani, economia și-a reluat ritmul de dezvoltare, creșterea cumulativă pe parcursul anilor 2010–2011 constituind 14%.

Nivelul de ocupare a forței de muncă a scăzut dramatic de la 60% în 2000 la 40,5% în 2012. Pe de altă parte, nivelul șomajului a fost de doar de 4,8% în trimestrul III al anului 2012. Ultimul indicator însă nu caracterizează corect starea economiei naționale. Numărul relativ redus de locuri de muncă, bine plătite, descurajează oamenii să caute locuri de muncă, aceștia preferând să rămână inactivi sau să plece la lucru peste hotare. Emigrarea forței de muncă, conjugată cu declinul demografic, vin să conteste mitul precum că în Moldova forța de muncă este multă, calificată și ieftină. În consecință, pe piața muncii se atestă un dezechilibru substanțial dintre cerere și ofertă, precum și un deficit de forță de muncă calificată.

Provocarea majoră pe plan economic constă în transformarea modelului de creștere în unul care, pe de o parte, ar asigura durabilitatea ritmurilor de creștere și, pe de altă parte, ar rezulta în crearea locurilor de muncă bine plătite în țară.

1.4. Situația actuală în educație

În pofida dificultăților de ordin economic, pe parcursul ultimilor ani, autoritățile Republicii Moldova au asigurat o creștere constantă a mijloacelor financiare alocate învățământului. Pe parcursul anilor 2005–2010, ponderea cheltuielilor publice pentru învățământ în PIB a crescut de la 7,2% pînă la 9,2%. Însă această creștere nu a fost urmată și de o creștere a proporției globale brute de școlarizare, care, în aceeași perioadă, a scăzut de la 71,7% pînă la 69,8%. Impactul asupra calității educației este mai greu de estimat în lipsa unor indicatori relevanți de calitate.

Învățământul secundar profesional și mediu de specialitate a devenit mai puțin popular pe parcursul ultimelor două decenii, în contextul expansiunii învățământului universitar, dar și a declinului demografic. În perioada anilor 1990-2011, numărul studenților înmatriculați la universități s-a dublat, în timp ce la treapta vocational/tehnică s-a redus de peste două ori.

4.6.5 Învățământul secundar profesional

Învățământul secundar profesional constituie parte integrantă a sistemului educațional național, orientat spre formarea și dezvoltarea unor abilități, competențe și aptitudini profesionale specifice instruirii cadrelor de muncitori calificați pentru ramurile economiei naționale ale Republicii Moldova. Învățământul secundar profesional se organizează ca învățământ de zi ori seral în școli profesionale și de meserii. Școala profesională asigură pregătirea profesională pentru absolvenții de gimnaziu, școli medii de cultură generală și licee. Durata studiilor pentru absolvenții de gimnaziu este de 3 ani, iar pentru absolvenții de școli medii de cultură generală și de liceu – de 1 an. Studiile în școala de meserii au o durată de 1 an.

În anul de studii 2012-2013, în cele 66 de instituții de învățământ secundar profesional, își fac studiile 19,58 mii persoane, comparativ cu 24,5 mii în 2007-2008 (Biroul Național de Statistică). Pe parcursul ultimilor 5 ani, numărul persoanelor înmatriculate a fost în descreștere, în 2012 fiind înmatriculate 11,9 mii persoane sau cu 8,7% mai puțin decît în anul 2011. Numărul absolvenților în anul 2012 a scăzut pînă la 10,4 mii persoane, comparativ cu circa 13 mii de absolvenți în perioada anilor 2007-2010. Învățământul secundar profesional este solicitat de 11,6% tineri cu vârsta de 16 ani (comparativ cu 12,8% în 2007) și de 9,7% tineri de 17 ani (comparativ cu 10% în 2007). De asemenea, învățământul secundar profesional este solicitat mai mult de băieți, ponderea acestora, în anul de studii 2012-2013, fiind de 68,7%.

Din numărul total de persoane care au absolvit în anul 2012, 10,0% au obținut calificarea de bucătar, 9,2% de lăcătuș la repararea automobilelor, 8,9% de tencuitor, 8,9% de cusător (industria confecțiilor), 5,5% de electrogazosudor-montator, 5,3% de tîmplar și 4,5% de operator la calculatoare etc.

Printre cele mai solicitate meserii se atestă: lăcătuș la repararea automobilelor, chelner, barman, brutar, cusătoreasă, croitor, frizer. O cerere de servicii educaționale diminuată se atestă pentru următoarele meserii: tractorist-mașinist în producția agricolă, tîmplar, pietrar-zidar, mașinist la excavatorul cu o singură cupă, electrogazosudor-montator.

Reducerea numărului de elevi din învățământul secundar profesional s-a înregistrat pe fondul unor alocări financiare sporite, înregistrînd cele mai înalte costuri pe cap de student, comparativ cu alte niveluri de învățământ (IDIS Viitorul „Educația vocațională la răscruce: o analiză a deciziilor de politici în sistemul învățământului mediu de specialitate în Republica Moldova. Sergiu Lipceanu, 2010. Calculat după edițiile periodice ale Anuarului Statistic al Republicii Moldova 2002-2008, Educația în Moldova, Chișinău, 2009). Alocările financiare pe cap de elev în învățământul secundar profesional au crescut de la 5399 lei în 2006 pînă la 16776 lei în 2011 (Tabelul 1).

Tabelul 1.						
Costurile totale pentru instruirea unui elev/student la fiecare nivel educațional profesional pentru un an de studii						
mii lei						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Învățământul secundar profesional	5399	7366	8510	10224	15335	16776
Învățământul mediu de specialitate	6979	6900	8200	8709	14725	15029
Învățământul superior	4714	5050	5873	6802	17861	20158

În ceea ce privește infrastructura, majoritatea instituțiilor de învățământ secundar profesional au o capacitate de pînă la 500-600 locuri. Toate au în gestiune blocuri de studii, ateliere de producere și cămine studentești. La ora actuală numărul mediu de elevi pe instituție este de 297. Această situație conduce la concluzia că infrastructura existentă este utilizată aproximativ la 50% din capacitate. În 17,5% din numărul total de instituții învață pînă la 150 elevi. În școlile de meserii numărul de elevi este de 142 pe unitate de învățământ (Studiul de referință în contextul „Procesului Torino”, ETF, 25 mai 2010). În contextul declinului demografic, păstrarea unui număr mare de instituții capacitatea cărora nu este utilizată deplin implică cheltuieli de întreținere nejustificate în detrimentul investițiilor în calitatea studiilor. În mare parte, infrastructura existentă este depășită, marea majoritate din instituții continuînd să dispună de echipament învechit care nu facilitează dezvoltarea abilităților profesionale și necesită investiții majore pentru modernizare.

Cu referire la cadrele didactice, o mare parte dintre acestea au studii medii de specialitate sau secundar profesionale. În anul de studii 2007-2008, cadrele didactice cu studii medii de specialitate și secundar profesionale constituiau 44,2% din totalul de cadre didactice din învățământul secundar profesional (Studiul de referință în contextul „Procesului Torino”, ETF, 25 mai 2010). În ultimii 3 ani se înregistrează o creștere a numărului de cadre didactice cu studii secundar profesionale. De menționat că personalul, care predă în ateliere, în mare parte, nu a lucrat niciodată în condiții reale de producție. Vîrsta medie a profesorilor și maiștrilor–instructori în învățământul secundar profesional este de 52 ani. Un șir de rapoarte relatează că, în ultimii 10 ani, majoritatea cadrelor didactice nu a participat la activități de formare profesională continuă. Totuși, unele activități au fost realizate cu suportul partenerilor de dezvoltare.

Evaluarea și certificarea absolvenților instituțiilor de învățământ secundar profesional nu este credibilă. Lipsa metodelor și instrumentelor adecvate nu permite o evaluare obiectivă a elevilor. Acest fapt este determinat și de lipsa unor standarde ocupaționale la nivel național, care ar preciza abilitățile și competențele de care trebuie să dea dovadă un muncitor calificat. Examenul de evaluare finală, care este și un examen de absolvire, comportă un caracter intern, fapt care nu stimulează nici studentul și nici cadrele didactice la performanțe mai mari.

În consecință, în 2011, numărul șomerilor cu studii secundar profesionale a constituit 22,8 mii de persoane, sau 24,8% din numărul total de șomeri, fiind mai mare față de numărul șomerilor cu studii superioare (18,3 mii), medii de specialitate (12,0 mii), liceale, medii generale (22,0 mii) și gimnaziale (16,8 mii). La această treaptă se înregistrează și cel mai înalt nivel de abandon școlar – 24,5%.

Învățământul mediu de specialitate

Învățământul mediu de specialitate se realizează în colegii și asigură pregătirea cadrelor de specialitate cu caracter aplicativ (tehnicieni, tehnicieni-tehnologi, contabili, economiști, lucrători medicali, specialiști în domeniul artelor, muzicii etc.) pentru economia națională și sfera socială. Programele educaționale realizate în colegii corespund nivelului IV al Clasificării Internaționale Standard a Educației UNESCO (ISCED-1997) și asigură pentru absolvenții de gimnaziu atît instruirea generală cu posibilitatea susținerii bacalaureatului, cît și cea profesională într-o perioadă de 4-5 ani; pentru deținătorii atestatelor de studii medii de cultură generală sau diplomelor de bacalaureat instruirea de specialitate într-o perioadă de 2-3 ani. În conformitate cu recomandările la nivel european, absolvenților învățământului mediu de specialitate (colegii) li se eliberează, suplimentul la diplomă, care asigură „transparența” programului realizat, a finalităților de studii obținute, facilitînd astfel recunoașterea academică și profesională a calificării.

Pe parcursul anilor 1990-2011, evoluția instituțiilor de învățământ mediu de specialitate (colegiilor) a fost una controversată, ele fiind incluse pentru o anumită perioadă (1995-2003) la nivelul învățământului superior, numindu-se instituții de învățământ superior de scurtă durată. Reorganizarea acestora în instituții de învățământ superior de scurtă durată a avut impact pozitiv asupra ofertei educaționale, metodelor de predare-învățare, componenței corpului profesoral-didactic și atractivității studiilor pentru absolvenții de gimnazii, școli medii și licee.

La începutul anului de studii 2012-2013, numărul de elevi în cele 47 de colegii (41 instituții publice și 6 instituții private) a constituit 30,7 mii de persoane, prezentînd o micșorare cu 2 % față de anul de studii 2007-2008. Pe termen mediu, se constată o descreștere a numărului de elevi, în anul 2012 fiind înmatriculate 8,8 mii persoane sau cu 13,1% mai puțin comparativ cu anul 2007.

Numărul absolvenților se înscrie într-un trend crescător față de anul 2007-2008, alcătuind în anul 2012 – 7,4 mii persoane, cu 13 % mai mulți absolvenți față de anul 2007-2008. La începutul anului de studii 2012-2013, la 10 mii de locuitori reveneau în mediu 86 de elevi și 21 de absolvenți din învățământul mediu de specialitate, față de 88 de elevi și 18 absolvenți în anul de studii 2007-2008 (Sursa Biroul Național de Statistică). Învățământul mediu de specialitate este solicitat de 11,7% tineri cu vârsta de 16 ani (comparativ cu 9,4% în 2007) și de 12% tineri de 17 ani (comparativ cu 9,8% în 2007). Învățământul mediu de specialitate este solicitat de fete într-o proporție mai mare (peste 55% din numărul total de elevi).

Din gama de specialități oferită de instituțiile de învățământ mediu de specialitate, cele mai solicitate rămân a fi medicina și economia (respectiv, 14,5% și 14,0% din absolvenții anului 2012), după care urmează transporturi și pedagogie (respectiv, 9,3% și 8,2%). În perioada 2011-2012, printre cele mai solicitate specialități pe piața muncii s-au regăsit: construcții civile, industriale și agricole, electromecanică, electroenergetică, mașini-unelte și scule, industrie tehnologică, metrologie, standarde, control și certificarea producției. O cerere de servicii educaționale diminuată se atestă pentru următoarele specialități: design vestimentar, contabilitate, finanțe, asistență socială.

Baza tehnico-materială a instituțiilor de învățământ mediu de specialitate corespunde în mare parte cerințelor pregătirii specialiștilor pentru veriga medie a economiei, fapt confirmat de procedura de evaluare și acreditare a celor 41 de instituții publice și 2 private, realizată în 2007. Procesul educațional în colegii este asigurat de cadre didactice calificate (90% deținători de studii superioare, 10% medii de specialitate (maiștri instructori).

Principalele probleme cu care se confruntă învățământul secundar profesional și mediu de specialitate sînt:

- 1) inexistența unui sistem național modern de asigurare a calității;
- 2) lipsa Cadrului Național al Calificărilor pentru meseriile din învățământul secundar profesional și specialitățile din învățământul mediu de specialitate;
- 3) lipsa mecanismului de ajustare a Nomenclatorului de meserii și specialități la necesitățile pieței muncii;
- 4) curricula din învățământul secundar profesional neajustată la rigorile moderne;
- 5) ineficiența sistemului de elaborare și de editare a materialelor didactice în învățământul secundar profesional;
- 6) insuficiența de pregătire profesională a cadrelor didactice de profil și lipsa unui mecanism de recrutare, dezvoltare și motivare a cadrelor didactice;
- 7) neconcordanța pregătirii cadrelor didactice în colegiile pedagogice cu prevederile UNESCO, Recomandările Organizației Mondiale a Muncii (1966, 1997), alineatul: Programele de pregătire a cadrelor didactice, art. 21 alin.(1), art. 25 și Legea învățământului din Republica Moldova nr.547-XIII din 21 iulie 1995, art. 66 alin.(5);
- 8) ineficiența/inexistența mecanismelor de interacțiune a instituțiilor de învățământ vocațional/tehnic cu mediul de afaceri și piața muncii;
- 9) managementul deficient de alocare/administrare a finanțelor în învățământul vocațional/tehnic și mediu de specialitate;
- 10) utilizarea ineficientă a infrastructurii, a bazei tehnico-materiale disponibile, care în multe cazuri este moral și fizic depășită;
- 11) insuficiența dotării și accesibilitatea redusă la tehnologiile informaționale și comunicaționale.

Nivelul de educație reprezintă o variabilă importantă a capitalului uman, iar acesta, la rîndul său, este un factor complementar al funcției de producție. Chiar dacă nu dispunem de indicatori riguroși de măsurare a relevanței și calității educației, putem, totuși, concluziona că conexiunea dintre piața forței de muncă și sistemul educațional este una defectuoasă. Acest lucru este demonstrat și de faptul că marea majoritate a absolvenților se angajează pentru prima dată în domenii ce nu au nimic comun cu specializarea lor. Primul loc de muncă nu corespunde cu domeniul absolvit pentru 32,4% dintre absolvenți (Situția tinerilor pe piața muncii”, ASEM și ANOFM, 2008). Acest lucru este valabil pentru marea majoritate a absolvenților învățământului secundar profesional și mediu de specialitate. Pentru absolvenții învățământului secundar profesional problema șomajului este mai

acută decât pentru cei care au absolvit învățământul mediu de specialitate sau cel superior. Cota acestora în structura șomajului constituia 28% în anul 2009.

Instituțiile de învățământ la această treaptă sînt în continuare neatractive, pentru că nu oferă cunoștințe și abilități suficiente sau solicitate pe piață. Finanțarea instituțiilor de învățământ nu se face în bază de performanțe și, respectiv, nu stimulează o administrare eficientă a resurselor. Participarea sectorului privat în procesul educațional este limitată: în Republica Moldova există doar două școli profesionale private.

Sondajele recente privind calitatea mediului de afaceri indică asupra faptului că lipsa forței de muncă calificată devine o constrîngere importantă în dezvoltarea afacerilor: 66,7% din companii menționează că se confruntă cu această problemă (Relațiile de muncă în Republica Moldova din perspectiva companiilor, realizat cu suportul PNUD și Guvernul Belgiei). În special, agenții economici menționează că cunoștințele profesionale și competențele absolvenților instituțiilor de învățământ secundar profesional nu sînt relevante necesităților lor. Întreprinderile solicită un nivel mai înalt de profesionalism și competențe specifice. Mai mult, unele școli profesionale pregătesc meserii/profesii care nu sînt solicitate pe piața muncii. Întreprinderile indică că tinerii muncitori nu dau dovadă de devotament față de muncă, fapt confirmat de 52,2% companii respondente (Relațiile de muncă în Republica Moldova din perspectiva companiilor”, realizat cu suportul PNUD și Guvernul Belgiei). Productivitatea joasă a muncii și calitatea redusă a produselor/serviciilor se încadrează într-un cerc vicios, care la rîndul său determină salarizarea modestă.

Educația în general și învățământul profesional în particular devine o constrîngere în dezvoltarea economică a țării. În acest sens, se impune o reformă cuprinzătoare la toate treptele sistemului educațional, pentru a elimina deficitul de capital uman și dezechilibrele existente pe piața muncii. Din perspectiva pieței forței de muncă sînt necesare, intervenții urgente în învățământul profesional secundar și mediu de specialitate.

Capitolul II. MISIUNEA, VIZIUNEA STRATEGICĂ ȘI REZULTATELE SCONTATE

Racordarea sistemului educațional la cerințele pieței forței de muncă în scopul sporirii productivității forței de muncă și majorării ratei de ocupare în economie este una din cele 7 priorități ale Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2012-2020”. Pînă în anul 2020, învățământul vocațional/tehnic trebuie să devină atractiv, de calitate, relevant cerințelor pe piață, accesibil, orientat pe carieră, flexibil, să permita validarea învățării nonformale și informale și mobilitatea în spațiul european în conformitate cu prevederile Procesului de la Copenhaga și ale Comunicatului de la Bruges. Absolvenții sistemului vocațional/tehnic trebuie să beneficieze de oportunități sporite de angajare în cîmpul muncii datorită abilităților și competențelor profesionale specifice și competențelor generale (digitale, lingvistice, antreprenoriale) achiziționate.

În acest context, este necesară reconceptualizarea sistemului de învățământ secundar profesional și mediu de specialitate prin formarea unui sistem unic de formare profesională – învățământul vocațional/tehnic. Din punctul de vedere al noii viziuni, învățământul vocațional/tehnic include ansamblul instituțiilor specializate în formarea profesională a muncitorilor calificați, a maiștrilor, tehnicienilor și altor categorii de specialiști, în conformitate cu nivelurile III și IV ale ISCED-ului.

Învățământul vocațional/tehnic se va organiza pe două niveluri: învățământ secundar vocațional/tehnic și învățământ postsecundar vocațional/tehnic. Învățământul secundar vocațional/tehnic se va realiza în școli vocațional/tehnice și licee vocațional/tehnice, iar cel postsecundar vocațional/tehnic în colegii.

Admiterea în învățământul secundar vocațional/tehnic se va efectua în bază de concurs pentru absolvenții învățământului gimnazial și cel liceal. În învățământul postsecundar vocațional/tehnic admiterea se va efectua în bază de concurs pentru absolvenții învățământului liceal, secundar vocațional/tehnic.

Modernizarea sistemului de învățământ vocațional/tehnic presupune reconfigurarea rețelei de instituții pentru a corespunde dezvoltării regionale și sectoriale a economiei țării și sporirea calității educației, în general, inclusiv prin ajustarea curriculumului, elaborarea standardelor ocupaționale și a Cadrului Național al Calificărilor, îmbunătățirea calității cadrelor didactice, îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, reformarea sistemului de evaluare a reușitei elevilor etc.

Realizarea acestor obiective este posibilă doar cu implicarea plenară a sectorului privat. Strategia prevede modalități de creare a unui parteneriat eficient între sistemul învățământului profesional și sistemul economic și cultural. Va fi consolidată platforma de dialog dintre părți la nivel național, regional și local. Pentru realizarea acestui obiectiv este nevoie de efort conjugat din partea tuturor actorilor: ministerelor de resort, patronatelor, sindicatelor, uniunilor de ocupare a forței de muncă și asociațiilor profesionale, agenților economici – lideri în sfera de specializare, Agenției Naționale de Ocupare a Forței de Muncă și agențiilor teritoriale de ocupare a forței de muncă, investitorilor locali și internaționali.

Obiectiv general: Modernizarea și eficientizarea învățământului vocațional/tehnic în vederea sporirii competitivității economiei naționale prin pregătirea forței de muncă competente și calificate, în corespundere cu cerințele actuale și viitoare ale pieței muncii.

Obiectivul specific nr. 1: Restructurarea învățământului vocațional/tehnic pe două trepte – secundar și postsecundar și reconfigurarea rețelei de instituții pînă în anul 2017.

Orientări strategice:

- 1) restructurarea învățământului vocațional/tehnic pe două trepte – secundar și postsecundar;
- 2) elaborarea cadrului normativ pentru funcționarea noului sistem al învățământului vocațional-tehnic și asigurarea convergenței cu cadrul european;
- 3) reconfigurarea și armonizarea structurală a rețelei de instituții de învățămînt vocațional-tehnic cu structura socio-economică a regiunilor de dezvoltare a țării;
- 4) elaborarea planurilor/proiectelor strategice de dezvoltare instituțională.

Rezultate scontate:

- 1) constituită o nouă structură a învățământului vocațional/tehnic pe două trepte – secundar și postsecundar;
- 2) create centre de excelență pe domenii ale economiei naționale;
- 3) rețeaua instituțiilor de învățămînt vocațional/tehnic ajustată la necesitățile reale ale economiei naționale și la tendințele de dezvoltare a acesteia;
- 4) planuri strategice de dezvoltare instituțională.

Obiectivul specific nr. 2: Asigurarea formării profesionale în învățămîntul vocațional/tehnic bazată pe competențe și racordarea acesteia la cerințele pieței muncii, astfel încît angajarea în cîmpul muncii să crească cu 10% de la 50,6% în 2012 pentru absolvenții învățămîntului mediu de specialitate și de la 50% în 2012 pentru absolvenții învățămîntului secundar profesional.

Orientări strategice:

- 1) îmbunătățirea cercetării și analizei pieței muncii pentru identificarea necesităților de cunoștințe și competențe în plan regional și sectorial și asigurarea unei diseminări largi a informației;
- 2) consolidarea capacităților structurilor responsabile de dialogul dintre sistemul educațional și comunitatea de afaceri și dezvoltarea mecanismelor de interacțiune dintre acestea;
- 3) stabilirea parteneriatelor viabile între instituțiile vocațional/tehnice și agenții economici;
- 4) dezvoltarea și pilotarea modelelor de organizare a învățămîntului dual în parteneriat cu agenții economici;
- 5) actualizarea ofertei de programe de formare profesională prin promovarea principiului de formare în specialități și meserii conexe;
- 6) eficientizarea mecanismelor și instrumentelor de certificare a capacităților profesionale pentru dezvoltarea carierei de la muncitor calificat la maestru, tehnician etc.;
- 7) asigurarea mecanismului de recunoaștere a competențelor obținute prin învățarea non-formală și informală în cadrul învățămîntului vocațional/tehnic;
- 8) eficientizarea stagiilor profesionale în vederea sporirii relevanței studiilor și dezvoltării abilităților practice.

Rezultate scontate:

- 1) elaborată metodologia de cercetare a pieței și funcția instituționalizată;
- 2) implementat un mecanism nou de interacțiune a învățămîntului vocațional/tehnic cu mediul economic, inclusiv prin includerea în componența consiliilor administrative ale instituțiilor vocațional/tehnice a cel puțin 2 reprezentanți ai agenților economici locali, regionali sau naționali;

- 3) create comitete sectoriale pentru principalele domenii ale economiei naționale care vor participa la elaborarea standardelor pentru învățământul vocațional/tehnic;
- 4) consolidate capacitățile Centrului Republican pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Consiliului Coordonator al Învățământului Profesional;
- 5) elaborate standardele ocupaționale;
- 6) elaborat Nomenclatorul meseriilor (profesiilor), specialităților și specializărilor pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ vocațional/tehnic, racordat la Euro-Stat;
- 7) introduse meseriile conexe pentru domeniile profesionale;
- 8) creat sistemul de validare a învățării formale și nonformale prin elaborarea și implementarea metodologiei de recunoaștere a învățării nonformale și informale;
- 9) implementate elemente ale învățământului dual în pregătirea muncitorilor/specialiștilor.

Obiectivul specific nr. 3: Creșterea calității învățământului vocațional/tehnic prin sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare și prin crearea și implementarea sistemului de asigurare a calității, astfel încât, până în 2017 să existe o entitate funcțională de evaluare și acreditare a acestor instituții.

Orientări strategice:

- 1) instituționalizarea și consolidarea sistemului de asigurare și evaluare a calității în învățământul vocațional/tehnic;
- 2) racordarea standardelor/normelor de calitate în învățământul vocațional/tehnic la standardele educaționale europene;
- 3) dezvoltarea sistemului de management al calității în învățământul vocațional/tehnic;
- 4) elaborarea și aplicarea unor mecanisme noi de finanțare a învățământului vocațional/tehnic, bazate pe finanțarea centrată pe elev și pe rezultat, pe diversificarea surselor de finanțare și finanțarea centrată pe priorități;
- 5) modernizarea infrastructurii, bazei materiale și a căminelor.

Rezultate scontate:

- 1) elaborat cadrul legal pentru organizarea acreditării și asigurării calității în învățământul vocațional-tehnic;
- 2) creată și dotată structura de asigurare a calității în învățământul vocațional/tehnic;
- 3) elaborate și validate standardele ocupaționale pentru învățământul vocațional/tehnic;
- 4) elaborat Cadrul Național al Calificărilor pentru învățământul vocațional/tehnic;
- 5) formate grupuri de experți relevanți pentru asigurarea calității în învățământul vocațional/tehnic în cadrul structurii de asigurare a calității, precum și instruirea acestora pentru realizarea misiunii de acreditare și asigurare a calității;
- 6) instruite resursele umane în domeniul managementului calității;
- 7) optimizate cheltuielile financiare destinate întreținerii infrastructurii instituțiilor de învățământ vocațional/tehnic;
- 8) îmbunătățite condițiile fizice în cadrul sălilor de studii, atelierelor de producție și căminelor, dotarea instituțiilor cu echipament și mobilier modern adecvat domeniului de specializare.

Obiectivul specific nr. 4: Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului vocațional/tehnic, astfel încât 100% curricula să fie racordată la Cadrul Național al Calificărilor până în 2020.

Orientări strategice:

- 1) eficientizarea activității Centrului Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional;
- 2) modernizarea sistemului de cercetare științifică în domeniul învățământului vocațional/tehnic;
- 3) ajustarea continuă a curriculei pentru învățământul vocațional/tehnic;
- 4) elaborarea și implementarea Sistemului de Credite de Studii Transferabile în învățământul vocațional-tehnic;
- 5) crearea condițiilor pentru formarea aptitudinilor de cultură digitală generală și introducerea cursurilor obligatorii de antreprenariat și cursurilor opționale de conducere a autovehiculului și de studiere a limbilor străine;

6) modernizarea continuă a tehnologiilor didactice moderne, inclusiv prin aplicarea TIC.

Rezultate scontate:

1) consolidate capacitățile Centrului Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional, în scopul asigurării științifice, metodologice și curriculare a învățământului secundar și postsecundar vocațional/tehnic, cu asumarea ulterioară a rolului de coordonator în procesul de reformă;

2) inițiate cercetări științifice aplicative în domeniul învățământului vocațional/tehnic;

3) elaborate noile generații de curricula în conformitate cu prevederile, schimbările efectuate în învățământul vocațional/tehnic pe cele două trepte –secundar și postsecundar, în concordanță cu Cadrul Național al Calificărilor; planuri de învățământ, curriculumuri modulare, manuale pentru curricula nou elaborată, suporturi de curs, ghiduri metodologice, teste de evaluare etc.;

4) publicate materiale didactice, curricula, suporturi de curs, materiale instructive;

5) implementate tehnologii didactice moderne, bazate pe îmbinarea activităților teoretice cu cele aplicative/praxiologice;

6) implementate continuu tehnologiile didactice moderne cu utilizarea TIC prin introducerea software educaționale în învățământul vocațional/tehnic, procurarea de echipament modern TIC și conectarea în rețea, precum și instruirea cadrelor didactice în aplicarea acestuia în procesul de predare-învățare.

Obiectivul specific nr. 5: Sporirea calității corpului profesoral, inclusiv prin modernizarea formării profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice pentru învățământul vocațional/tehnic, și îmbunătățirea motivării acestora, astfel încât, pînă în 2020 întregul corp profesoral să fie instruit conform Cadrului Național al Calificărilor.

Orientări strategice:

1) modernizarea sistemului de formare inițială a cadrelor didactice și a maiștrilor-instructori pentru învățământul vocațional/tehnic;

2) dezvoltarea modelelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice/manageriale și a maiștrilor-instructori din învățământul vocațional/tehnic în baza principiului „învățare pe tot parcursul vieții” și a sistemului de credite profesionale cumulative;

3) asigurarea condițiilor de motivare și avansare în carieră a personalului didactic din învățământul vocațional/tehnic.

Rezultate scontate:

1) modernizat sistemul de instruire a cadrelor didactice din învățământul vocațional/tehnic conform standardelor ocupaționale și Cadrului Național al Calificărilor, precum și noii curricule;

2) identificate instituțiile de învățământ superior ce vor realiza formarea profesională inițială și sprijinit procesul de diversificare a serviciilor de formare continuă oferite de diverși prestatori;

3) eficientizat sistemul de formare profesională inițială și continuă a specialiștilor, cadrelor didactice și a maiștrilor-instructori, prin introducerea cursului psihopedagogic obligatoriu pentru maiștri-instructori, precum și a cursurilor de tip master-class pentru cadrele didactice de profil o dată la 5 ani;

4) dezvoltate modelele de formare profesională continuă a cadrelor didactice/manageriale prin introducerea cursurilor de management, administrare a resurselor financiare, management al resurselor umane, administrare a afacerii, managementul ecologic, educație ecologică și educație pentru dezvoltare durabilă, tehnologii informaționale și comunicații;

5) realizate instruirii pe domenii de specialitate în cadrul centrelor de excelență.

Obiectivul specific nr. 6: Sporirea atractivității și accesului la învățământul vocațional/tehnic, astfel încât numărul de elevi să crească cu 10% pînă în 2020.

Orientări strategice:

1) modernizarea modelelor de orientare profesională și de ghidare în cariera profesională a elevilor din învățământul general și cel vocațional/tehnic;

2) urmărirea traseului profesional al absolvenților învățământului vocațional/tehnic;

3) promovarea noilor meserii/profesii și specialități în cadrul învățământului vocațional/tehnic, care vor anticipa cerințele pieței muncii;

4) asigurarea protecției sociale eficiente a elevilor cu dizabilități și din familii vulnerabile, care își fac studiile în școli vocaționale/tehnice, licee vocațional/tehnice, colegii;

5) promovarea cursurilor opționale care vor spori atractivitatea învățământului vocațional/tehnic.

Rezultate scontate:

- 1) elaborate planuri de orientare profesională și ghidare în carieră pentru instituțiile de învățământ general;
- 2) creat sistemul de urmărire a traseului profesional al absolvenților învățământului vocațional/tehnic;
- 3) publicate pliante cu informație utilă privind meseriile/specialitățile din domeniul vocațional/tehnic, materiale pentru orientare profesională și ghidare profesională;
- 4) învățământul vocațional/tehnic accesibil pentru copiii cu dizabilități și din familii vulnerabile prin achitarea cazării, alimentării, bursei, facilitarea angajării în câmpul muncii și implementarea măsurilor de mobilitate în cadrul instituțiilor de învățământ vocațional/tehnic pentru persoanele cu dizabilități.

Capitolul III. AVANTAJELE ȘI COSTURILE IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

3.1 Avantajele implementării Strategiei

Elaborarea și implementarea Strategiei se bazează pe o abordare sistemică a reformei învățământului vocațional/tehnic, corelată cu vectorul dezvoltării social-economice și de integrare europeană a Republicii Moldova. Această abordare determină avantajele Strategiei, datorită cărora se va produce un impact semnificativ asupra învățământului vocațional/tehnic.

Acestea sînt:

- 1) racordarea învățământului vocațional/tehnic la necesitățile și cerințele economiei naționale;
- 2) formarea unui sistem educațional flexibil la tendințele schimbătoare ale economiei naționale prin crearea sistemelor de interacțiune permanentă cu lumea afacerilor;
- 3) formarea forței de muncă cu abilități profesionale specifice meseriei/specialității și aptitudini de cultură generală (abilități antreprenoriale, cunoașterea TIC, limbilor străine, conducerea autovehiculului) pentru sporirea gradului de angajare în câmpul muncii;
- 4) deschiderea învățământului vocațional/tehnic către valorile personale, naționale și europene.

3.2 Costurile implementării Strategiei

Costurile financiare sînt estimate și prezentate în planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei în perioada 2013-2020.

Costurile de implementare a Strategiei vor fi acoperite din:

- a) bugetul de stat, în limitele cheltuielilor aprobate pentru instituțiile implicate în implementarea Strategiei;
- b) proiecte și programe de asistență tehnică și financiară susținute de donatorii externi și partenerii de dezvoltare;
- c) economiile realizate din măsurile de eficientizare a rețelei de școli, bugetul de stat;
- d) contribuții ale sectorului privat;
- e) sponsorizări și alte surse acceptate de legislația în vigoare.

Determinarea acțiunilor prioritare și finanțarea lor prin includerea în planul strategic de cheltuieli va fi efectuată conform volumului finanțării instituționale și plafonărilor de cheltuieli prevăzute în Cadrul bugetar pe termen mediu în vigoare, iar finanțarea anuală a măsurilor va fi realizată în limitele alocațiilor aprobate în bugetul public național pentru domeniul educației și/sau din surse adiționale.

Capitolul IV. PLANUL DE ACȚIUNI PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei reprezintă instrumentul de baza de realizare sistemică și continuă a prevederilor Strategiei, incluzînd toate componentele acesteia, inclusiv obiectivele specifice, acțiunile preconizate, indicatorii de performanță, sursele de finanțare, termenele de executare și responsabilii de realizare.

Planul include acțiuni pe termen mediu și este unul flexibil, permițând operarea de modificări în funcție de schimbarea circumstanțelor și apariția unor eventuale probleme în procesul implementării Strategiei.

Capitolul V. MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI

5.1 Cadrul instituțional

La monitorizarea și evaluarea prezentei Strategii participă următorii actori principali:

- 1) Colegiul Ministerului Educației, care va supraveghea procesul de implementare, monitorizare și evaluare a Strategiei, va analiza progresele realizate și problemele apărute și va înainta soluții pentru depășirea blocajelor și asigurarea implementării plenare a Strategiei;
- 2) reprezentanți ai Consiliului Coordonator al Învățământului Profesional, reprezentanți ai comitetelor sectoriale, reprezentanți ai agenților economici;
- 3) societatea civilă, partenerii de dezvoltare, care vor monitoriza independent procesul de implementare a Strategiei și vor interveni cu propuneri pentru îmbunătățirea procesului de implementare.

5.2 Activitatea de monitorizare se va realiza prin:

- 1) monitorizarea și raportarea anuală, ce presupune raportare detaliate pe perioada unui an;
- 2) monitorizarea și raportarea finală a realizării obiectivelor Strategiei pe perioada integrală.

Rapoartele anuale, periodice, semestriale și finale de monitorizare a implementării Strategiei vor fi prezentate de organele responsabile de implementarea Strategiei spre examinare și aprobare Colegiului Ministerului Educației.

Sistemul general de monitorizare și evaluare va fi dezvoltat într-o manieră consecventă, fiind aliniat procesului de raportare privind realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova-2020” și Programului de activitate al Guvernului.

Rapoartele de monitorizare și evaluare vor avea un caracter deschis și vor fi plasate pe pagina web a organelor abilitate cu dreptul de monitorizare/evaluare.

Ministerul Educației, prin intermediul contactelor directe, a mass-media și paginii web a Ministerului, va informa societatea civilă despre progresul realizat și modalitățile de implicare comună a Strategiei, asigurând desfășurarea unui proces transparent și participativ de interacțiune a tuturor actorilor implicați în monitorizarea și evaluarea Strategiei.

Capitolul VI. ACTIVITATEA DE COMUNICARE ȘI INFORMARE PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

Pentru a spori vizibilitatea reformei demarate în baza Strategiei, a sensibiliza și a informa opinia publică despre scopul, domeniile de acțiune și impactul așteptat al implementării Strategiei, activitatea de comunicare și informare privind implementarea Strategiei va fi realizată continuu, în cadrul a două campanii integrate:

- 1) campania de conștientizare, care presupune informarea grupurilor-țintă privind Strategia și beneficiile ei;
- 2) campania de susținere care este o continuare a activității de comunicare și informare, avînd menirea să amplifice efectul comunicării anterioare, păstrînd interesul pentru fenomenul modernizării și dezvoltării învățământului vocațional/tehnic.

Capitolul VII. RISCURI SI MĂSURI DE MITIGAȚIE ÎN PROCESUL DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI

Potențiale riscuri	Măsuri de diminuare a riscurilor
Insuficiența resurselor financiare, impuse de eventualele tendințe nefavorabile în evoluția economiei naționale sau de reducerea suportului extern	Eliberarea resurselor din sistem prin sporirea eficienței cheltuielilor publice în educația vocațional/tehnică. Implicarea sectorului privat în prestarea serviciilor educaționale
Modificarea priorităților la nivel național sau sectorial	Mobilizarea sectorului privat, a mediului pedagogic și a opiniei publice în vederea promovării reformei. Mediatizarea informației despre costurile pentru buget și economie și rezultatele modeste ale sistemului actual

Rezistența la reforme a unor factori de decizie, în special la nivelul administrației instituțiilor	Sporirea rolului beneficiarilor direcți ai învățământului vocațional/tehnic în administrarea instituțiilor de învățământ și în implementarea Strategiei
Capacitatea limitată a instituțiilor implicate în implementarea și coordonarea reformei	Implementarea proiectelor de consolidare a capacităților, inclusiv cu suport extern

Anexa 2:
HG nr 892 din 06 noiembrie 2013 pentru adoptarea Foii de parcurs pentru implementarea reformei în domeniul ÎPT

**Foia de parcurs
privind acțiunile Guvernului în vederea dezvoltării învățământului
vocațional/tehnic pentru perioada 2013-2014**

Nr. d/o	Domeniul de intervenție	Denumirea acțiunii	Termenul de realizare	Instituția responsabilă	Indicatorul de rezultat
1	2	3	4	5	6
1.	Cadrul normativ și instituțional al sistemului vocațional/tehnic	1.1. Elaborarea cadrului normativ pentru învățământul vocațional/tehnic	Trimestrul IV, 2014	Ministerul Educației	Acte normative aprobate
		1.2. Modificarea/completarea/ elaborarea cadrului legal privind contractele de ucenicie	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Finanțelor; comitetele sectoriale	Acte normative aprobate
		1.3. Elaborarea și aprobarea modelului contractului de ucenicie	Trimestrul II, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Finanțelor; comitetele sectoriale	Model de contract aprobat
		1.4. Modificarea/completarea Codului fiscal privind deductibilitatea fiscală a cheltuielilor de instruire suportate de agenții economici	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Finanțelor; Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; comitetele sectoriale	Modificare aprobată
		1.5. Reglementarea activității antreprenoriale a instituțiilor vocaționale/tehnice	Trimestrele II-III, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Economiei; Ministerul Finanțelor	Cadru normativ modificat/completat

1	2	3	4	5	6
		1.6. Elaborarea metodologiei de identificare, evaluare și recunoaștere a competențelor obținute prin educația nonformală și informală	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Educației; comitetele sectoriale	Metodologie aprobată
		1.7. Elaborarea și aprobarea metodologiei pentru organizarea evaluării și asigurării calității în învățământul vocațional/tehnic	Trimestrul IV, 2014	Agenția Națională pentru Asigurarea Calității în Învățământul Profesional	Metodologie aprobată
		1.8. Actualizarea Regulamentului de funcționare și consolidare a capacităților Consiliului coordonator al învățământului profesional	Trimestrul IV, 2013	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Regulament aprobat și membri ai consiliului instruiți
		1.9. Modificarea/completarea cadrului normativ privind funcționarea și finanțarea comitetelor sectoriale	Trimestrele II-III, 2014	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Finanțelor; Ministerul Educației; Ministerul Economiei	Cadru normativ modificat/completat
		1.10. Elaborarea Regulamentului de funcționare a centrelor de excelență în învățământul vocațional/tehnic	Trimestrul II, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei	Regulament aprobat
		1.11. Modificarea/completarea cadrului normativ privind organizarea formării profesionale continue în instituțiile vocaționale/tehnice și întreprinderi	Trimestrele III-IV, 2014	Ministerul Educației; Camera de Comerț și Industrie	Cadru normativ modificat/completat
		1.12. Elaborarea conceptului privind parteneriatul public-privat în sistemul vocațional/tehnic	Trimestrul IV, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Economiei	Concept elaborat
2.	Cadrul analitic și de planificare pentru corelarea necesităților pieței muncii cu oferta educațională	2.1. Elaborarea metodologiei de cercetare privind studiul pieței muncii pentru identificarea necesarului de competențe și stabilirea particularităților	Trimestrul II, 2014	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Agenția Națională de Ocu-	Metodologie elaborată

1	2	3	4	5	6
		lor locale și regionale		pare a Forței de Muncă; Ministerul Economiei; Ministerul Educației	
		2.2. Realizarea studiului pieței muncii pentru identificarea necesarului de competențe și stabili- rea particularităților loca- le și regionale	Trimestrul IV, 2014	Ministerul Muncii, Pro- tecției Sociale și Familiei; Agenția Nați- onală de Ocu- pare a Forței de Muncă; Ministerul Economiei; Ministerul Educației	Studiu realizat
		2.3. Revizuirea Clasifica- torului ocupațiilor	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Muncii, Pro- tecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei; Ministerul Educației; alte autorități publice centra- le	Clasificator actuali- zat și aprobat
		2.4. Revizuirea Nomen- clatoarelor meseriilor (profesiilor) și a speciali- tăților pentru instruirea și pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional și pentru pre- gătirea cadrelor în învățământul mediu de specialitate, în conformi- tate cu standardele euro- pene (Eurostat)	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Muncii, Pro- tecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei; Ministerul Educației; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Sănătății; Ministerul Culturii; Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Transporturilor și Infrastructu-	Nomenclator de meserii și speciali- tăți actualizat și aprobat

1	2	3	4	5	6
				rii Drumurilor; comitetele sectoriale	
		2.5. Elaborarea standardelor ocupaționale pentru domeniul de activitate vocațional/tehnice	Trimestrele II-III, 2014	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Educației; Ministerul Economiei; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Sănătății; Ministerul Culturii; Ministerul Afacerilor Interne; comitetele sectoriale	Cel puțin 5 standarde ocupaționale pentru domeniile de activitate vocaționale/tehnice elaborate
		2.6. Elaborarea Cadrului național al calificărilor pentru învățământul vocațional/tehnice	Trimestrele II-IV, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei; Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Ministerul Sănătății; Ministerul Culturii; Ministerul Afacerilor Interne; comitetele sectoriale	Cel puțin 2 domenii vocaționale/tehnice de formare profesională aprobate
		2.7. Elaborarea planului de admitere pentru anul de studii 2014	Trimestrul IV, 2013	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Educației	Plan elaborat
3.	Reconfigurarea rețelei de instituții vocaționale/tehnice	3.1. Elaborarea metodologiei de cartografiere a rețelei de instituții voca-	Trimestrul IV, 2013 – trimestrul	Ministerul Educației	Metodologie aprobată

1	2	3	4	5	6
		ționale/tehnice	I, 2014		
		3.2. Realizarea cartografierii rețelei de instituții vocaționale/tehnice	Trimestrele II-III, 2014	Ministerul Educației	Raport elaborat
		3.3. Elaborarea planului de restructurare a rețelei de instituții vocaționale/tehnice luând în considerare particularitățile teritoriale ale pieței muncii	Trimestrul IV, 2014	Ministerul Educației	Plan de restructurare elaborat
		3.4. Identificarea instituțiilor vocaționale/tehnice în baza cărora vor fi create centre de excelență pentru trei domenii prioritare ale economiei naționale	Trimestrul IV, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei	Documentație de proiect pentru 3 centre de excelență elaborată
4.	Modernizarea conținuturilor și organizării procesului de studii și formare în învățământul vocațional/tehnic	4.1. Pilotarea elementului dual de instruire în parteneriat cu mediul de afaceri	Trimestrele III-IV, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Economiei	3 instituții/centre vocaționale/tehnice
		4.2. Revizuirea și aprobarea planului-cadru în vederea creșterii ponderii disciplinelor de profesionalizare și a stagiilor de practică	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei; comitetele sectoriale	Plan-cadru revizuit și aprobat
		4.3. Elaborarea programului de formare continuă a maiștrilor-instructori în cadrul întreprinderilor	Trimestrele III-IV, 2014	Ministerul Educației; Camera de Comerț și Industrie; Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă	Program elaborat
5.	Promovarea atractivității învățământului vocațional/tehnic	5.1. Elaborarea și difuzarea buletinelor informative cu privire la profesiile solicitate, mărimea salariilor etc.	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Agenția Națională de Ocupare a Forței de Muncă	Buletine elaborate
		5.2. Promovarea istoriilor	Trimestrele	Ministerul	Campanii de comu-

1	2	3	4	5	6
		de succes (centre de excelență, învățământ dual, performanțe individuale)	I-II, 2014	Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei; Ministerul Economiei	nicare realizate
		5.3. Organizarea concursurilor naționale pentru identificarea talentelor, promovarea performanței în meserie etc.	Trimestrele I-II, 2014	Ministerul Educației; Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	Concursuri naționale, ramurale organizate

ACORD DE FINANȚARE

Condiții speciale

Uniunea Europeană, denumită în continuare "UE", reprezentată de Comisia Europeană, denumită în continuare "Comisia",

pe de o parte, și

Guvernul Republicii Moldova, denumit în continuare "Beneficiar",

pe de altă parte,

au convenit asupra următoarelor:

ARTICOLUL 1 - NATURA ȘI SCOPUL OPERAȚIUNII

1.1. UE va contribui la finanțarea următorului Program:

Număr CRIS: ENPI /2013/024-404

Titlu "Sprijin pentru implementarea reformei în învățământul profesional tehnic în Moldova"

Denumit în continuare "program", descris în Clauzele Tehnice și Administrative.

1.2 Programul dat va fi implementat în conformitate cu acordul de finanțare și anexele sale.

ARTICOLUL 2 – COSTUL TOTAL ȘI CONTRIBUȚIA FINANCIARĂ A UE

2.1 Valoarea totală a programului este estimată la 25 milioane Euro cu următoarele componente:

2.1.1. Suport bugetului25.000.000 Euro

2.1.2. Suport complementar0 Euro

2.2 UE își asumă responsabilitatea de a finanța suma maxima de 25 000 000 Euro. Distribuția contribuției financiare a UE pe linii bugetare este prezentată în buget inclus în clauzele Tehnice și Administrative.

ARTICOLUL 3 – CONTRIBUȚIILE BENEFICIARULUI

3.1 Beneficiarul nu contribuie la proiect. Distribuția contribuției financiare a Beneficiarului pe linii bugetare este prezentată în buget inclus în clauzele Tehnice și Administrative

3.2 În cazul în care este o contribuție ne-financiară a Beneficiarului, clauzele detaliate privind transferul acestei contribuții trebuie să fie stipulate în Clauzele Tehnice și Administrative.

ARTICOLUL 4 – IMPLEMENTAREA

4.1 Prin derogare de la articolul 3 din Condițiile generale, programul va fi pus în aplicare de către Comisie, acționând pentru și în numele Beneficiarului.

4.2 Următoarele clauze din Condițiile generale nu se vor aplica: articolele 1.3, 5, 6, 7, 8.2, 8.3, 11, 17, 19.4, 20.6, 22.3, 22.4, 22.6 și 23.3.

4.3 Următoarele clauze din Condițiile Generale se înlocuiesc cu următorul text:

4.3.1 Articolul 2.2: Ori de câte ori există un risc de depășire a sumei globale stabilite în Acordul de finanțare, Comisia poate fie reduce scara programului, fie să se bazeze pe resursele proprii ale Beneficiarului, după aprobarea acestuia, sau pe alte resurse non-UE.

4.3.2 Articolul 2.3: În cazul în care scara programului nu poate fi redusă, sau dacă depășirea nu poate fi acoperită din alte resurse, inclusiv din cele ale Beneficiarului, Comisia poate decide să acorde finanțare UE suplimentară. Dacă aceasta va lua o astfel de decizie, costurile excedentare

vor fi finanțate, fără a aduce atingere normelor și procedurilor relevante ale UE, prin eliberarea unei contribuții financiare suplimentare care urmează să fie stabilită de către Comisie.

4.3.3 Articolul 18.1: Fiecare program finanțat de UE face obiectul operațiunilor corespunzătoare de comunicare și informare. Aceste operațiuni vor fi definite cu aprobarea Comisiei.

4.3.4 Articolul 19.1: Beneficiarul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru prevenirea neregularităților și a fraudei și, la cererea Comisiei, declanșează anchete pentru recuperarea fondurilor plătite în mod necuvenit. Beneficiarul va informa Comisia cu privire la orice măsură luată.

4.3.5 Articolul 19.3: Beneficiarul va informa de îndată Comisia cu privire la orice element adus la cunoștința sa, care trezește suspiciuni de nereguli sau fraudă.

ARTICOLUL 5 – PERIOADA DE EXECUTARE

5.1. Perioada de executare a acordului de finanțare după cum este stipulat în Articolul 4 a Condițiilor Generale va începe de la intrare în vigoare a acordului de finanțare și se va încheia la 60 luni după expirarea acestei date.

5.2. Durata fazei de implementare este fixată 36 luni.

5.3. Durata fazei de încheiere este de 24 luni.

ARTICOLUL 6 - ADRESE

Toate comunicațiile care se referă la implementarea acestui Acord de Finanțare vor fi expuse în formă scrisă, cu referire la proiect și vor fi transmise la următoarele adrese:

a) pentru Comisie

d-l Pirka TAPIOLA

Șeful Delegației UE în Republica Moldova

Str. Kogălniceanu 12

MD-2001 Chișinău

Republica Moldova

b) pentru Beneficiar

D-l Iurie LEANCĂ

Prim-ministru al Republicii Moldova

1, Piața Marii Adunări Naționale

MD-2033, Chișinău

Republica Moldova

ARTICOLUL 7 - ANEXE

7.1 Următoare documente trebuie să fie anexate la acest acord care sînt parte integrală a acestuia:

Anexa I: Condițiile Generale

Anexa II: Clauzele Tehnice și Administrative.

7.2 În cazul apariției unui conflict între clauzele din Anexe și a celor din Condițiile Speciale a acordului de finanțare, clauzele din Condiții Speciale vor prevala. În cazul conflictului între clauzele din Anexa I și celor din Anexa II, clauzele din Anexa I vor prevala.

ARTICOLUL 8 – CONDIȚII APLICABILE OPERAȚIUNILOR DE SUPORT BUGETAR

8.1 Următoarele clauze ale Condițiilor Generale nu vor fi aplicabile cu referire la operațiunile de Suport bugetar: Articolele 1.3, 2, 4.2 prima propoziție, 5,6,7,8,9,11,12,13,15,16.2,17 și 18.2,19.5,20.6,22.3,22.4 și 22.6.

8.2 Prin urmare, clauzele următoare a Condițiilor Speciale trebuie să fie înlocuite cu următoarele:

8.2.1. Articolul 3: Programul/proiectul va fi implementat de Comisie. Aceasta constă în evaluarea progresului condițiilor de performanță și debursarea tranșelor în termenii stabiliți, conform Acordului de Finanțare.

8.2.2. Articolul 14: Țara beneficiară va aplica regulamentul intern privind schimbul valutar fără discriminare pentru plățile efectuate conform acordului de finanțare. Transferurile de valută vor fi contabilizate la valoarea zilei în care s-a notificat creditului în cont din Banca Națională deschis în

acest scop. Rata de schimb va fi rata medie de pe piața de valută străină interbancară în valoarea din ziua notificării creditului.

8.2.3. Articolul 18.1. (Suport Bugetar) a Condițiilor Speciale, Articolul 4.1. a Condițiilor Generale va fi suplimentată cu următoarea: toate cererile de plată înaintate de Beneficiar în conformitate cu prevederile prevăzute în Clauzele Tehnice și Administrative (Anexa II) vor fi eligibile pentru finanțare comunitară cu condiția că această solicitare este expediată de Beneficiar pe parcursul fazei implementare operațională.

8.2.4. Articolul 18.1: Fiecare program finanțat de UE face obiectul operațiunilor corespunzătoare de comunicare și informare. Aceste operațiuni vor fi definite cu aprobarea Comisiei.

8.2.5. Articolul 19.1.: Beneficiarul trebuie să ia măsurile corespunzătoare pentru prevenirea neregularităților și a fraudei și, la cererea Comisiei, declanșează anchete pentru recuperarea fondurilor plătite în mod necuvenit. Beneficiarul va informa Comisia cu privire la orice măsură luată.

8.2.6 Articolul 19.3: Beneficiarul va informa de îndată Comisia cu privire la orice element adus la cunoștința sa, care trezește suspiciuni de nereguli sau fraudă.

8.3 . Articolul 4.1 din Condițiile Generale se completează cu următorul text: Toate cererile de plată depuse de către Beneficiar, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Dispozițiile tehnice și administrative vor fi eligibile pentru finanțare UE, cu condiția că astfel de cereri sînt transmise în timpul fazei de implementare operațională.

8.4. Articolul 19.6 ale Condițiilor Generale trebuie să fie aplicabile mutatis mutandi cu referire la orice practici de corupție activă sau pasivă legate de implementarea operațiilor.

ARTICOLUL 9 – INTRAREA ÎN VIGOARE A ACORDULUI DE FINANȚARE

Acordul de Finanțare va intra în vigoare la data recepționării de către Comisia Europeană a notificării scrise a Guvernului Republicii Moldova, care va confirma că au fost îndeplinite toate procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului Acord. Acordul Financiar nu va intra în vigoare dacă asemenea notificare nu este recepționată de către Comisie pînă la 31 decembrie 2014.

Elaborat în două exemplare originale în limba Engleză, una pentru Comisie și una pentru Beneficiar.

PENTRU COMISIE

PENTRU BENEFICIAR

DI. Michael A. KOEHLER
Director Vecinătate
Direcția Generală pentru Dezvoltare
Și Cooperare EuropeAid

DI Iurie Leancă
Prim-ministru

Semnătura

Semnătura

Data _____

Data _____

ANEXA II LA ACORDUL DE FINANTARE N° ENPI /2013/024-404

DISPOZIȚII TEHNICE ȘI ADMINISTRATIVE

<i>ȚARA BENEFICIAR</i>	<i>Republica Moldova</i>		
<i>AUTORITATEA SO-LICITANTĂ</i>	<i>Ministerul Educației, Guvernul Republicii Moldova</i>		
<i>TITLUL BUGETAR</i>	<i>21035100</i>		
<i>TITLUL</i>	<i>Suport pentru implementarea Reformei Învățământului Profesional Tehnic</i>		
<i>COSTUL TOTAL</i>	Contribuția bugetară totală a UE: 25,000,000 Euro din care 25,000,000 EURO pentru suport bugetar		
- Modalitatea de suport / modul de gestiune	-	Programul de Suport a Politicilor Sectoriale: - Suport bugetar Sectorial (management centralizat);	
<i>DAC-COD</i>	<i>11330</i>	<i>SECTOR</i>	<i>Instruire Vocațională</i>
<i>SUPORT COMPLE-MENTAR</i>	-	<i>DAC- COD</i> <i>SECTORIAL</i>	-

1. INTERVENȚIE

-

1.1. Obiectiv general

-

Obiectivul general al Contractului de Reformare a Sectorului este reconceptualizarea programului de învățământ în sectorul învățământ profesional tehnic (VET) și optimizarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic cu scopul de a crește eficiența educației profesionale și a oferi forță de muncă competitivă pentru economia națională și regională care va răspunde necesităților pieței muncii în termeni de calitate și cantitate.

Acest obiectiv este derivată a obiectivului general al Strategiei de dezvoltare învățământ profesional tehnic 2013-2020 (în continuare Strategie) de modernizare și optimizare VET cu scopul creșterii competitivității economiei naționale, prin instruirea forței de muncă competente și calificate, în conformitate cu cerințele curente și viitoare ale pieței.

Obiectivele specifice

Obiectivele specifice al acestui Contract de Reformă Sectorială reprezintă obiectivele Strategiei:

- Restructurarea învățământului profesional tehnic pe două trepte – secundar și postsecundar și reconfigurarea rețelei de instituții până în anul 2017;
- Asigurarea formării profesionale în învățământul profesional tehnic bazată pe competențe și racordarea acesteia la cerințele pieței muncii, astfel încât angajarea în câmpul muncii să crească cu 10% de la 50,6% în 2012 pentru absolvenții învățământului mediu de specialitate și de la 50% în 2012 pentru absolvenții învățământului secundar profesional;
- Creșterea calității învățământului profesional tehnic prin sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare și prin crearea și implementarea sistemului de asigurare a calității, astfel încât, până în 2017 să existe o entitate funcțională de evaluare și acreditare a acestor instituții;
- Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului profesional tehnic, astfel încât 100% curricula să fie racordată la Cadrul Național al Calificărilor până în 2020;
- Sporirea calității corpului profesoral, inclusiv prin modernizarea formării profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice pentru învățământul profesional tehnic, și îmbunătățirea motivării acestora, astfel încât, până în 2020 întregul corp profesoral să fie instruit conform Cadrului Național al Calificărilor;
- Sporirea atractivității și accesului la învățământul profesional tehnic, astfel încât numărul de elevi să crească cu 10% pînă în 2020.

Subiecte transversale: Acest suport va contribui direct la buna guvernare prin îmbunătățirea activității instituțiilor publice și managementului resurselor publice. De asemenea va contribui direct la asigurarea respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale. Adicional, în proces de pregătire a activităților, se va atrage atenție la asigurarea egalității de gen, impactului asupra mediului și dezvoltării durabile.

-

1.2. Rezultate scontate

-

Prin intermediul unui dialog cu partenerii, au fost identificate câteva rezultate cheie, care vor fi sprijinite în mod prioritar; numerotarea corespunde rezultatelor Strategiei de dezvoltare a învățământului profesional tehnic 2013-2020.

Rezultat 1: *Identificarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic pentru a fi reorganizate în Centre de Excelență specializate în domenii ale economiei naționale și care vor deveni lideri profesionali în domeniul său de competență.*

Rezultat 2: *Crearea Comitetelor Sectoriale pe 7 domenii de specialitate.*

Rezultat 3: *Crearea structurii de acreditare și asigurare a calității în VET.*

Rezultat 4: *Dezvoltarea și aplicarea noului mecanism de finanțare în sistemul VET.*

Rezultat 5: Asigurarea condițiilor de studii adecvate în VET.

Rezultat 6: Consolidarea capacităților Centrului Republican pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional pentru asigurarea sprijinului științific, metodologic și curricular în VET.

Rezultat 7: Publicarea materialelor didactice, curricula, suporturi de curs, materiale instructive, materiale e-learning, materiale de ghidare profesională, pentru instruirea adulților.

Rezultat 8: Promovarea continuă a tehnologiilor moderne cu utilizarea TIC.

Rezultat 9: Promovarea în instituțiile VET cursuri în: antreprenoriat, IT și limbi străine (Engleza, Rusa).

1.3 Activități principale

Principalele activități pentru implementarea pachetului de suport bugetar sînt dialogul privind suportul bugetar și dialogul politic, transferul financiar, evaluarea performanțelor, raportarea și dezvoltarea capacităților.

1.3.1 Suport bugetar

1.3.1 Activitățile principale corespund cu rezultatele scontate:

Rezultat 1 – Activități

- Elaborarea și aprobarea de către Guvern a Planului de restructurare a sectorului de învățămînt profesional tehnic, precum și a Planului de achiziții publice, care prevede lucrări de construcții, furnizare de utilaje, echipamente TIC și programe soft;
- Elaborarea și implementarea contractelor cu privire la crearea a 10 Centre de Excelență, inclusiv asigurarea finanțării pentru Ministerul Educației, consolidarea infrastructurii și furnizarea de echipamente moderne.

Rezultat 2 – Activități

- Asistență la crearea a patru Comitete Sectoriale în următoarele domenii: Agricultură și Industrie Alimentară; Transport și Infrastructura Drumurilor; Tehnologii Informaționale și de Comunicare (TIC); și Construcții;
- Asistență la crearea și funcționarea deplină a trei Comitete Sectoriale suplimentare: Comerț, Alimentație publică și turism; Industrie ușoară: textile și confecții, încălțăminte și articole din piele; Energetică;
- Asistență oferită celor șapte Comitete Sectoriale la elaborarea propunerilor pentru noi meserii, evaluarea programelor de studii existente, în conformitate cu nevoile pieței muncii.

Rezultat 3 – Activități

- Dezvoltarea cadrului instituțional pentru efectuarea acreditării și asigurării calității în învățămîntul profesional tehnic (inclusiv reglementarea, proiectarea și lansarea structurii de acreditare și a Cadrului Național al Calificărilor).

Rezultat 4 – Activități

- Elaborarea cadrului legal pentru noi mecanisme de finanțare.

Rezultat 5 – Activități

- Reconstrucția căminelor pentru opt Centre de Excelență;
- Elaborarea a două contracte de reconstrucție pentru bugetul Ministerului Educației pentru anul 2017;

Rezultat 6 – Activități

- Elaborarea Planului Strategic și Planului de acțiune pentru Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional (CRDIP) și aprobarea acestuia de către Guvernul Republicii Moldova.

Rezultat 7 – Activități

- Asistență la publicarea și plasarea curriculei menționate mai sus și a materialelor cu privire la formarea profesională pe platforma web/baza de date digitală.
- Achiziționarea literaturii de specialitate / programe soft pentru toate bibliotecile din cadrul instituțiilor de învățămînt profesional tehnic.

Rezultat 8 – Activități

- Instalarea și conectarea echipamentelor TIC și a materialelor didactice digitale în rețeaua de instituții de învățământ profesional tehnic.

Rezultat 9 – Activități

- Promovarea accesului la cursuri de limbi străine în toate instituțiile de învățământ profesional tehnic.

1.3.2 Suport complementar

În cadrul acestui program nu este prevăzut suport complementar.

Asistență tehnică complementară (de exemplu, misiuni de revizuire externe, suport tehnic, evaluare și audit, comunicare și vizibilitate, etc) va fi furnizată prin intermediul AAP 2012 ("Consolidarea capacităților de conducere/guvernare a sectorului de învățământ profesional tehnic" Programul - CRIS ENPI / 2012/023 - 419).

2. IMPLEMENTARE

2.1 Bugetul și calendarul

Contribuția totală a UE pentru acest program este de 25 000 000 Euro.

	Contribuția UE (în EUR)
<i>Suport bugetar</i>	25 000 000
TOTAL	25 000 000

Perioada orientativă de implementare a acestui program este în conformitate cu articolul 4 din Condițiile Speciale.

Suma maximă de 25 000 000 Euro va fi debursată în trei tranșe, în conformitate cu Condițiile Generale stipulate în Secțiunea 3 din Anexa 2 precum și condițiile specifice relevante stipulate în Secțiunea 4 din Anexa 2. Tranșele vor cuprinde doar componente variabile. Sumele în cadrul fiecărei componente variabile, precum și greutatea condițiilor legate de plata componentelor variabile sînt detaliate în Anexa 2.

Debursările vor fi plătite în contul Trezoreriei, oriectativ în al doilea trimestru al anilor 2015, 2016 și 2017 (în rezultatul unei analize independente a conformității).

Calendarul orientativ de debursare

	Prima tranșă	A doua tranșă	A treia tranșă
<i>Evaluare orientativă</i>	<i>Primul tri- mestru 2015</i>	<i>Primul tri- mestru 2016</i>	<i>Primul tri- mestru 2017</i>
<i>Debursare orientativă</i>	<i>Al doilea tri- mestru 2015</i>	<i>Al doilea tri- mestru 2016</i>	<i>Al doilea tri- mestru 2017</i>
<i>Componenta variabilă (max)</i>	<i>EUR 3 500 000</i>	<i>EUR 10 000 000</i>	<i>EUR 11 500 000</i>
Total: pînă la	EUR 3 500 000	EUR 10 000 000	EUR 11 500 000

Trnșele din cadrul componentelor variabile ar putea fi mai mici decît cele afișate, în cazul în care

Guvernul nu reușește să îndeplinească pe deplin condițiile specifice pentru debursare. Sumele reținute vor continua să fie eligibile pentru eliberare la momentul debursărilor ulterioare, dacă Guvernul va întruni cerințele de debursare, dar vor fi pierdute irevocabil, în cazul în care condițiile nu vor fi întrunite către momentul ultimei celei de-a treia evaluări.

2.2 Modalități de suport bugetar

Suportul bugetar este oferit ca suport bugetar direct către Trezoreria Națională. Creditarea transferurilor în euro acordate în lei moldovenești (MDL) va fi efectuată la cursuri de schimb respective, în conformitate cu articolul 7.2.2 din Condițiile Speciale.

2.3 Criterii de debursare

Tranșele suportului bugetar vor fi plătite la Trezoreria de Stat a Moldovei, cu condiția respectării Condițiilor Generale și Specifice stipulate în Matricea de Politici anexată la Dispozițiile Tehnice și Administrative ale Acordului de Finanțare.

Condițiile Generale pentru debursarea tuturor tranșelor acoperă criteriile de eligibilitate pentru sprijinul bugetar și cuprind:

- *Progrese satisfăcătoare la implementarea Strategiei de reformă a învățământului profesional tehnic 2013 - 2020 și credibilitatea și relevanța în continuare a acelei sau oricărei strategii succesoare;*
- *Menținerea unei politici macroeconomice centrată pe stabilitate, credibilă și relevantă sau progresele realizate în restabilirea echilibrilor cheie;*
- *Progrese satisfăcătoare în vederea implementării programului său de îmbunătățire a managementului financiar public ;*
- *Progrese satisfăcătoare în ceea ce privește disponibilitatea publică a informațiilor bugetare accesibile, în timp util, cuprinzătoare și corecte.*

Condițiile Generale pentru debursarea tranșelor sînt detaliate în Anexa 2 tabelul B.

Condițiile Specifice pentru debursarea tranșelor variabile vor fi conectate la componentele principale ale Contractului de Reformare a Sectorului: (1) Restructurarea sistemului VET pe două trepte și reconfigurarea rețelei de instituții pînă în 2017, (2) asigurarea formării profesionale în învățământul profesional tehnic bazată pe competențe și racordarea acesteia la cerințele pieței muncii (3) creșterea calității învățământului vocațional/, (4) asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului profesional tehnic, (5), creșterea calității cadrelor didactice, (6) creșterea atractivității și accesului la învățământul profesional tehnic.

Condițiile Specifice pentru debursarea tranșelor sînt detaliate în Anexa 2 tabelul C.

Obiectivele de performanță și indicatorii prevăzuți în Anexa 1 se vor aplica pe toată durata programului. Cu toate acestea, în circumstanțe temeinic justificate, Guvernul Republicii Moldova poate solicita Delegației Uniunii Europene modificarea obiectivelor și indicatorilor. Modificările convenite la obiective și indicatori pot fi autorizate prin schimbul de scrisori între cele două părți.

2.4 Monitorizarea performanței

Misiunile de monitorizare vor avea loc la sfîrșitul fiecărui an financiar pentru a evalua progresele reformelor, verifica executarea rapoartelor financiare și bugetare cu scopul colectării dovezilor privind alocările financiare și bugetare.

Programul va face obiectul revizuirilor independente pentru a evalua nivelul de atingere a indicatorilor prevăzuți în Acordul Financiar. Criteriile de performanță necesare a fi atinse conform planu-

lui de acțiuni de implementare a strategiei, după cum este detaliat în Dispozițiile Tehnice și Administrative, vor fi utilizate ca ținte de debursare.

Strategia de dezvoltare a sectorului 2013-2020 instituie cadrul instituțional pentru monitorizare a implementării politicilor și strategiilor de sector, care include și partenerii de dezvoltare. Începând cu iunie 2013, Ministerul Educației organizează coordonarea donatorilor.

Cadrul instituțional pentru monitorizarea și evaluarea strategiei va include următorii actori principali:

- (i) Colegiul Ministerului, care va supraveghea implementarea, monitorizarea și evaluarea Strategiei, va analiza progresele, problemele apărute și va înainta soluții pentru depășirea blocajelor și asigurarea implementării plenare a Strategiei;
- (ii) Reprezentanți ai Consiliului Coordonator al Învățământului Profesional, Comitetelor Sectoriale, reprezentanți ai agenților economici;
- (iii) Societatea civilă, partenerii de dezvoltare, care vor monitoriza independent implementarea Strategiei și vor veni cu propuneri în scopul îmbunătățirii procesului de implementare.

Activitatea de monitorizare va fi realizată prin:

- (i) Monitorizarea și raportarea anuală, ce presupune raportare detaliată pe o perioadă de un an;
- (ii) Monitorizare și raportare semestrială a rezultatelor;
- (iii) Monitorizare și raportare finală privind atingerea obiectivelor Strategiei pe durata de implementare.

Rapoartele anuale, periodice, semestriale și finale de monitorizare a implementării Strategiei vor fi prezentate de organele responsabile de implementarea Strategiei spre examinare și aprobare Colegiului Ministerului Educației.

Sistemul general de monitorizare și evaluare va fi dezvoltat într-o manieră consecventă, fiind aliniat procesului de raportare privind realizarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova-2020” și Programului de activitate al Guvernului.

Rapoartele de monitorizare și evaluare vor avea un caracter deschis și vor fi plasate pe pagina web a organelor abilitate cu dreptul de monitorizare/evaluare.

Ministerul Educației, prin intermediul contactelor directe, prin media și pagina sa web, va informa societatea civilă despre progrese și angajamentul său pentru implementarea cu succes a Strategiei, asigurând interacțiuni transparente și participativă a tuturor partenerilor implicați în monitorizarea și evaluarea Strategiei.

3. EVALUARE ȘI AUDIT

Misiunile externe de evaluare vor verifica concordanța cu condițiile relevante al Matricei de Politici în prealabil debursării celor trei tranșe (vezi Matricea de Politici, Apendice 1 și "Calendarul orientativ al debursărilor", Apendice 2 la aceste Dispoziții Tehnice și Administrative).

Misiunile externe de evaluare vor fi inițiate de Delegația UE în Moldova sau la solicitarea Guvernului Republicii Moldova și va desfășurat de o echipă independentă de experți, angajați cu acest scop specific. Aceste misiuni vor fi finanțate din Acordul Financiar 2012/023-419 (Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională).

Înainte de finalizarea Programului, Comisia Europeană va angaja expertiză adițională pentru a desfășura o evaluare independentă finală a Programului.

Comisia Europeană își rezervă dreptul pentru angajarea consultanților pentru a desfășura auditul cheltuielilor relevante implementării Politicii sectoriale în învățământul profesional tehnic.

4. COMUNICARE ȘI VIZIBILITATE

Ca parte a Acordului de Finanțare, Guvernul Republicii Moldova se angajează să asigure vizibilitate contribuției UE Programul PSPS prin o acoperire adecvată în diferite mijloace media. Proiectul va depune eforturi pentru a consolida în continuare imaginea pozitivă a UE în contextul activității sale în Republica Moldova. La etape corespunzătoare, pe parcursul duratei proiectului și după evenimente corespunzătoare, vor fi emise comunicate de presa, în cooperare cu Delegația UE la Chișinău. Vor fi aplicate liniile directoare privind vizibilitatea ale UE.

APENDICE

- 1 - Criteriile de performanță și indicatorii utilizați pentru debursări (Matricea de Politici)
- 2 - Modalitățile și orarul debursărilor

Criteriile de performanță și indicatorii utilizați pentru debursare

Obiectivele pe termen mediu din cadrul "Strategiei VET"	Obiective pentru tranșa I (A fi realizate până în decembrie 2014)	Mijloace de verificare	Resp.	Obiective pentru tranșa II (A fi realizate până în decembrie 2015)	Mijloace de verificare	Resp.	Obiective pentru tranșa III (A fi realizate până în decembrie 2016)	Mijloace de verificare	Resp.
OBIECTIV GENERAL 1: Restructurarea VET în două nivele - secundar și post-secundar și reconfigurarea rețelei de instituții până în 2017.									
<p>Identificarea instituțiilor educaționale și formare profesională în vederea reorganizării în centre de excelență specializate într-un domeniu / domenii ale economiei naționale și care vor deveni lideri profesioniști în domeniul lor de competență:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crearea centrelor de competență profesională în domeniu (de asemenea dezvoltarea criteriilor pentru centrele de excelență - a fi dezvoltate până în 2014) - Consolidarea infrastructurii și asigurarea instituțiilor cu echipamente moderne - Consultarea structurilor competente în dezvoltarea cadrului legislativ, instituțional și operațional cu privire la domeniul de specializare - Consolidarea capacităților de dezvoltare profesională a personalului în domeniul de specializare (TA) 	1. Aprobarea planului de restructurare VET de către Guvern	Hotărârea Guvernului	ME	<p>1. Aprobarea de către Guvern A Planului de Achiziții Publice pentru Centrele de excelență și alte investiții de capital în cadrul Strategiei VET</p> <p>2. Organizarea unei licitații, încheierea contractelor pentru modernizarea a 5 Centre de excelență și de alocare a bugetului necesar pentru ME</p>	ME raport anual de evaluare 2015, Legea Bugetului	ME MF	1. Încheierea contractelor pentru modernizarea altor 5 centre de excelență și alocarea bugetului necesar ME	ME raport anual de evaluare 2016, Legea Bugetului	ME MF

- Organizarea examenelor de absolvire pe domenii de profil (ME)									
OBIECTIV GENERAL 2: Asigurarea formării profesionale în învățământul profesional tehnic bazată pe competențe și racordarea acesteia la cerințele pieței muncii, astfel încât angajarea în câmpul muncii să crească cu 10% de la 50,6% în 2012 pentru absolvenții învățământului mediu de specialitate și de la 50% în 2012 pentru absolvenții învățământului secundar profesional									
Crearea comitetelor sectoriale pentru 7 domenii de specializare: - Re-actualizarea regulamentului de activitate a Comitetului Sectorial (TA) - Recrutarea membrilor în cadrul comitetelor sectoriale (TA) - Instruirea membrilor Comitetelor Sectoriale (TA) - Dezvoltarea culturii organizaționale a Comitetelor Sectoriale (BS)	2. Realizarea sondajului pe piața forței de muncă 3. Cel puțin 4 Comitete sectoriale funcționale: - Agricultură, Silvicultură și industrie alimentară - Transport - IT - Construcție 4. Dezvoltarea a cel puțin 4 standarde ocupaționale în sectoarele pilot	Raport al sondajului, raport anual de evaluare 2014 a ME, Planuri de acțiune CS / program anual, Raport de evaluare	MMPS F MEc ME MAIA MTID MTIC MDRC				2. Stabilirea altor 3 Comitete sectoriale care devin funcționale : - Comerț, Alimentație publică și Turism - Industria ușoară (textile și confecții, încălțăminte și piele) - Energetică	Planuri de acțiune SC / program anual	MM PSF MEc ME
OBIECTIV GENERAL 3: Creșterea calității învățământului profesional tehnic (VET) prin sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare și prin crearea și implementarea sistemului de asigurare a calității, astfel încât, până în 2017 să existe o entitate funcțională de evaluare și acreditare a acestor instituții;									
Crearea unei structuri de acreditare și de asigurare a calității în VET: - Dezvoltarea indicatorilor de eva-	5. Agenția pentru Asigurarea Calității în	Regulamentul Agenției de Asi-	ME	3. Dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor Profesionale pen-	Raportul ME de evaluare anuală	ME	3. Dezvoltarea Cadrului Național al Calificărilor Profesionale pen-	Raportul ME de evaluare anuală	ME

<p>luare a calității și a criteriilor în VET, ca parte component a agenției de acreditare ce urmează a fi înființată.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recrutarea personalului, dezvoltarea profesională, consolidarea capacităților - Identificarea și formarea grupurilor de experți pentru asigurarea calității în VET - Efectuarea misiunii de acreditare și de asigurare a calității - Asigurarea infrastructurii cu echipamentele și mobilierul necesar 	<p>Învățământul Profesional este funcțională și include subdiviziune VET</p>	<p>gurare a Calității în Învățământul Profesional este aprobat de Guvern și membrii Consiliului de Conducere sînt angajați</p>		<p>tru cel puțin 10 profesii în fiecare dintre cele 4 sectoare pilot</p>	<p>2015</p>		<p>tru cel puțin 5 profesii în fiecare dintre noile sectoare pilot</p>	<p>2016</p>	
<p>Dezvoltarea și aplicarea noilor mecanisme de finanțare ale sistemului VET:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Finanțare per/student - Diversificarea surselor de finanțare rezultate din parteneriatul public-privat și comercializarea de produse fabricate de către studenți în cadrul workshop-uri 	<p>6. Elaborarea și aprobarea cadrului legal pentru noul mecanism pilot cu privire la alocarea de resurse financiare pentru instituțiile educaționale și formare profesională</p>	<p>Noul mecanism pilot este aprobat prin Ordinul Ministrului</p>	<p>ME</p>	<p>4. Finanțarea a cel puțin 3 instituții VET în baza noul mecanism cu privire la alocarea de resurse financiare 5. Elaborarea și aprobarea planurilor strategice de dezvoltare pentru 3 centre de excelență</p>	<p>Noul mecanism este pilotat în cel puțin 3 instituții VET</p> <p>Raportul ME de evaluare anuală 2015</p>	<p>ME</p>	<p>4. Elaborarea și aprobarea planurilor strategice de dezvoltare pentru 5 centre de excelență</p>	<p>Raportul ME de evaluare anuală 2016</p>	<p>ME</p>

<p>Asigurarea condițiilor educaționale corespunzătoare în VET:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îmbunătățirea condițiilor în săli de clasă și cămine - Dotarea instituțiilor cu echipament și mobilier modern și adecvat pentru domeniul de specializare 				<p>6. Renovarea căminelor din cadrul a 3 centre de excelență</p>	<p>Raportul ME de evaluare anuala 2015</p>	<p>ME</p>	<p>5. Renovarea căminelor din cadrul altor 5 centre de excelență. 2 contracte ramase incluse în buget ME pentru 2017 și a legii bugetului anual</p>	<p>Raportul ME de evaluare anuala 2016</p>	<p>ME</p>
<p>OBIECTIV GENERAL 4: Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului profesional tehnic, astfel încât 100% curricula să fie racordată la Cadrul Național al Calificărilor până în 2020;</p>									
<p>Consolidarea capacităților Centru-ului Republican pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional (CRDIP) pentru furnizarea științifică, metodologică și curriculară:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extinderea numărului de personal și instruirea acestora; - Asumarea rolului de coordonator în procesul de cartografiere și restructurare a instituțiilor VET - Participarea la consolidarea capacităților instituționale ale instituțiilor VET restructurate - Asumarea rolului de coordonator în procesul de formare a personalului didactic - Participarea la procesul de elaborare a standardelor ocupaționale, Cadrului Național al Calificărilor, programelor de studiu și de dezvoltare, suporturi de 	<p>7. Elaborarea și aprobarea Planului Strategic al CRDIP și Planul de acțiune anual de către ME</p>	<p>Raportul ME de evaluare anuala 2014</p>	<p>ME</p>	<p>7. Elaborarea și aprobarea a 3 curricule în fiecare dintre cele 4 sectoarele pilot</p>	<p>Raportul ME de evaluare anuala 2015</p>	<p>ME</p>	<p>6. Elaborarea și aprobarea a 4 programe curriculare suplimentare în cadrul celor 4 sectoare pilot și o curricula pentru cele 3 sectoare pilot suplimentare_</p>	<p>ME raport anual de evaluare 2016, IȘE raport de evaluare anual 2016</p>	<p>ME</p>

<p>curs</p> <ul style="list-style-type: none"> - Participarea in procesul de control si asigurare VET: - Asigurarea CRDIP cu echipamente moderne necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor (calculatoare, rețele, mobilier, etc.) 									
Publicarea materialelor didactice, curriculei, suportului de curs, materialelor instructive, materialelor e-learning, materiale de orientare profesională, de formare a adulților.							7 . Dezvoltarea de către CRDIP a unei platforme / baze de date web și publicarea in cadrul ei a curriculei aprobate	ME raport anual de evaluare 2016	ME
<p>Promovarea continua a tehnologiilor moderne de predare, cu utilizarea TIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introducerea Sistemului educațional software in VET (achiziționarea și adaptarea la realitatea din Republica Moldova sau dezvoltarea unui software nou - Achiziționarea echipamentelor TIC și conectarea la rețea - Instruirea cadrelor didactice cu privire la utilizarea TIC în procesul de predare / învățare 				8. Elaborarea și aprobarea de către Guvern a Planului de achiziții publice pentru TIC și materiale de învățare digitale	ME raport anual de evaluare 2015	ME	8 . Instalarea și conectarea într-o rețea TIC a echipamentelor și includerea materialelor de învățare digitala pentru 3 profesii TIC	ME raport anual de evaluare 2016	ME
OBIECTIV GENERAL 5: Sporirea calității corpului profesoral, inclusiv prin modernizarea formarii profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice pentru învățământul profesional tehnic, precum și prin stimularea motivației, astfel încât pînă în 2020 întreg corpul didactic să fie instruit în conformitate cu CNC									
Modernizarea formarii profesionale inițiale si continue a cadrelor didactice				9. Instruirea a 10 manageri ai Cen-	Rapoarte de instruire	MoE, ProD, UTM	9. Instruirea a cel puțin 10 mana-	Rapoarte de instruire	MoE , Pro

pentru învățământul profesional tehnic, în conformitate cu standardele ocupaționale, CNC și noua curricula				trelor de Excelență în management			geri de școli profesionale/ colegii în management 10. Formarea a cel puțin 4 formatori pentru 20 profesii (5 profesii pentru fiecare din cele 4 sectoare pilot) 11. Instruiri organizate în 3 Centre de Excelență noi create		D, UT M
OBIECTIV GENERAL 6: Sporirea atractivității și accesului la învățământul profesional tehnic, astfel încât numărul de elevi să crească cu 10%.									
Desfășurarea în instituțiile VET a cursurilor de: - Antreprenariat - IT - Limbi străine (Engleză, Rusă) Achiziționarea și racordarea sistemelor de învățare existente Dezvoltarea unei platforme IT pentru sistemele de învățare							12. Desfășurarea cursurilor în domeniul antreprenoriatului, IT, limbilor străine în cadrul a 5 centre de excelență	Raportul ME de evaluare anuală 2016	ME

VET – învățământ și formare profesională în engleză

ME – Ministerul Educației

MEc – Ministerul Economiei

MF – Ministerul Finanțelor

MMPSF – Ministerul Muncii, Protecției sociale și Familiei

a

IȘE – Institutul de Științe ale Educației

CRDIP – Centrul de Dezvoltare a Învățământului Profesional

AAC – Agenția de asigurare a calității

CS – Comitetul Sectorial

ProD - ProDidactic

Modalități și orarul debursărilor (suport bugetar)

Această anexă se referă la următoarele cinci domenii principale în funcție de contextul țării/ sectorul de intervenție: (1) responsabilități; (2) calendar indicativ de debursări; (3) Condiții Generale pentru fiecare tranșă de debursare; (4) Condiții Specifice pentru fiecare tranșă de debursare; (5) Calcularea tranșelor variabile.

1. Responsabilități

Pe baza condițiilor pentru debursările prevăzute în prezentul acord de Finanțare, Prim-Ministru al Republicii Moldova va depune o cerere oficială către Comisia Europeană pentru debursarea fiecărei tranșe în conformitate cu datele prezentate în tabelul de mai jos A, inclusiv (i) analiza cea mai amplă posibilă și o justificare pentru eliberarea fondurilor, inclusiv documentele justificative, care trebuie să fie anexate, și (ii) un Formular de Identificare Financiară, în scopul de a facilita plata ulterioară

2. Calendar orientativ al debursărilor

Un calendar orientativ al debursărilor este prezentat mai jos.

Tabel A: Calendar orientativ al debursărilor (milioane EUR)

Tranșa Tip	2015				2016				2017				Total
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	
Tranșe variabile		3.5				10.0				11.5			25.0
Total		3.5				10.0				11.5			25.0

3. Condiții generale pentru eliberarea tranșei

Condițiile Generale pentru eliberarea tranșelor sînt prevăzute mai jos și se aplică la debursarea tuturor tranșelor și a tuturor cererilor de eliberare a tranșei care urmează a fi însoțite de informații justificative privind acest subiect.

Tabel B: Condiții generale pentru eliberarea tranșelor

Domeniu	Condiții	Sursa de verificare
Policile și strategii sectoriale	Progrese satisfăcătoare la implementarea Strategiei de reformă a învățămîntului profesional tehnic 2013 - 2020 și credibilitatea și relevanța în continuare a acelei sau oricărei strategii succesoare	Rapoarte anuale de evaluare a ME
Stabilitatea macroeconomică	Progrese satisfăcătoare în menținerea unei politici macroeconomice centrată pe stabilitate, credibilă și relevantă sau progresele rea-	Rapoarte GRM, și/sau rapoarte ale organizațiilor internaționale (FMI, BM, UE etc.)

	lizate în restabilirea echilibrului cheie	
Managementul Finanțelor Publice	Progrese satisfăcătoare în vederea implementării programului său de îmbunătățiri managementului financiar public	Raportul anual transmis de către Guvernul Republicii Moldova care include: (i) evaluarea performanței pentru anul precedent, (ii) progresul estimat realizat până la sfârșitul anului în curs, și (iii) progresul estimat realizat în termen mediu. Rapoarte ale organizațiilor internaționale (de exemplu, FMI, BM, UE).
Transparență bugetară	Progrese satisfăcătoare în ceea ce privește disponibilitatea informațiilor bugetare accesibile, în timp util, cuprinzător, și complete pentru publicul larg.	Rapoarte GRM, și/sau rapoarte ale organizațiilor internaționale (FMI, BM, UE etc.)

4. Condiții specifice pentru eliberarea tranșelor

Condițiile Specifice pentru eliberarea tranșelor stipulate în tabelul C și D se aplică la eliberarea tranșelor specifice. Solicitarea de eliberare a tranșei trebuie să fie însoțită de toate informațiile și documentele corespunzătoare privind Condițiile Specifice.

Tabel C: Condiții specifice pentru eliberarea tranșelor

Tranșa	Suma (mln Euro)	Data orientativă a solicitării debursării (trimestrul / anul)	Data orientativă a debursării (trimestrul / anul)	Condiții / Criterii / Activități pentru debursare	Sursă de verificare (dacă este cazul)
Prima Tranșa variabilă	3.5	Q1/2015	Q2/2015	Condițiile specifice privind managementul reformei sectorului detaliate în apendicele 1, pentru obiectivele care urmează a fi îndeplinite până la sfârșitul anului 2014.	A se vedea Tabelul B și Anexa 1
A doua Tranșa variabilă	10	Q1/2016	Q2/2016	Condițiile specifice privind managementul reformei sectorului detaliate în apendicele 1, pentru obiectivele care urmează a fi îndeplinite până la sfârșitul anului 2015.	A se vedea Tabelul B și Anexa 1
A treia Tranșa variabilă	11.5	Q1/2017	Q2/2017	Condițiile specifice privind managementul reformei sectorului detaliate în apendicele 1, pentru obiectivele care urmează a fi îndeplinite până la sfârșitul anului 2016	A se vedea Tabelul B și Anexa 1

Condițiile de debursare în cadrul tranșei variabile sînt invariabile pentru întreaga durată a programului, dar pot fi modificate în conformitate cu secțiunea TAP 2.3 din prezentul Acord de Finanțare.

5. Modalități de evaluare a performanței în cazul tranșelor variabile

Programul prevede tranșe variabile de pînă la maxim 3,5 milioane EUR în 2015, 10 milioane de Euro în 2016 și 11,5 milioane de Euro în 2017.

Tranșele variabile permit eliberarea doar a unei părți din suma totală în cazul respectării parțiale a criteriilor condiționînd eliberarea tranșelor, definite în Apendicele 1.

De aceea, se vor aplica patru categorii aggregate de performanță. Categoriile de performanță sînt: "progrese nesatisfăcătoare" (scor 0-29), "progrese limitate" (scor 30-49), "progrese satisfăcătoare" (scor 50-79), și "performanță înaltă" (scor 80-100). Dacă Guvernul atinge nivelul de "performanță înaltă", conform definiției menționate anterior, vor fi eliberate 100% din sumă, 70% - în cazul în care Guvernul atinge nivelul de "progrese satisfăcătoare", 40% pentru "progrese limitate", și zero, dacă performanțele sînt evaluate ca "progrese nesatisfăcătoare".

Tabel D: Tranșă variabilă

Obiective specifice ale Strategiei VET	Tranșa I		Tranșa II		Tranșa III	
	Pondere țintei %	Pondere maximă a obiectivului %	Pondere țintei %	Pondere maximă a obiectivului %	Pondere țintei %	Pondere maximă a obiectivului %
1. Restructurarea sistemului VET pe două trepte: secundar și post-secundar și reconfigurarea rețelei de instituții pînă în 2017.	1. 100%	25%	1. 50% 2. 50%	30%	1. 100%	20%
2. Asigurarea formării profesionale în învățămîntul profesional tehnic bazată pe competențe și racordarea acestora la cerințele pieței muncii, astfel încît angajarea în cîmpul muncii să crească cu 10% de la 50,6% în 2012 pentru absolvenții învățămîntului mediu de specialitate și de la 50% în 2012 pentru absolvenții învățămîntului secundar profesional;	2. 30% 3. 40% 4. 30%	25%	-	0%	2. 100%	20%

3. Creșterea calității învățământului vocațional/tehnic prin sporirea eficienței utilizării mijloacelor financiare și prin crearea și implementarea sistemului de asigurare a calității, astfel încât, pînă în 2017 să existe o entitate funcțională de evaluare și acreditare a acestor instituții;	5. 30% 6. 70%	35%	3. 20% 4. 40% 5. 30% 6. 10%	40%	3. 30% 4. 50% 5. 20%	25%
4. Asigurarea științifică, curriculară și metodologică a învățământului profesional tehnic, astfel încât 100% curricula să fie racordată la Cadrul Național al Calificărilor pînă în 2020;	7. 100%	15%	7. 30% 8. 70%	20%	6. 30% 7. 40% 8. 30%	15%
5. Sporirea calității corpului profesoral, inclusiv prin modernizarea formării profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice pentru învățământul profesional tehnic, astfel încât, pînă în 2020 întreg corpul profesoral să fie instruit în conformitate cu CNC	-	0%	9.100%	10%	9.40% 10.40% 11.20%	10%
6. Sporirea atractivității și accesului la învățământul profesional tehnic, astfel încât pînă în 2020, numărul de studenți să crească cu 10%.	-	0%	-	0%	12. 100%	10%
Total		100%		100%		100%

Fișa de evaluare a progresului în 2014

Obiective specifice	Acțiuni	Responsabili	Evaluare			
			Perioada de implementare	Mijloace de verificare	Realizări	Cauza devierilor
Bugetul pentru implementarea Planului de Acțiuni al Strategiei de dezvoltare a învățământului vocațional/tehnic 2013 – 2020 prevăzut în CBTM pentru anii 2013-2015:		MEd				
Subprogramul II „Învățământul secundar”, din care face parte învățământul vocațional/tehnic						
Subprogramul II „Învățământul mediu de specialitate”		MEd				

Obiectiv sp. 1 Restructurarea învățământului vocațional/tehnic pe două trepte - secundar și postsecundar	Elaborarea cadrului normativ și educațional corespunzător învățământului vocațional/tehnic pe două trepte - secundar și post-secundar	MEd	2014	Acte normative aprobate	Codul Educațional aprobat Codul profesional elaborat	Nefinanțarea activităților Comitetelor Sectoriale de către MF
	Elaborarea metodologiei de cartografiere a rețelei de instituții vocațional-tehnice	MEd	2013	Metodologia aprobată de MEd	Finalizată în primăvara 2014	
	Realizarea cartografierii rețelei de instituții vocațional/tehnic și prezentarea rezultatelor și concluziilor	MEd	2013	Raportul cartografierii instituțiilor vocațional /tehnice, 2013	Finalizată în primăvara 2014	
	Elaborarea planului de restructurare a rețelei de instituții vocațional /tehnice cu luarea în considerație a particularităților teritoriale ale pieței muncii	MEd	2014	Planul de restructurare a rețelei de instituții vocațional/tehnice	Amânată	
	Pregătirea sistemului vocațional-tehnic pentru implementarea planului de restructurare : - Estimarea detaliată a costurilor bugetare asociate cu procesul de restructurare - Pregătirea planurilor de dezvoltare a infrastructurii instituțiilor - Pregătirea planului de monitorizare și evaluare a procesului de restructurare - Planificarea și implementarea procedurii de procurare (construcții, echipament, etc.)	MEd	2014	Planuri detaliate pe instituții aparte privind modalitatea de restructurare	Amânată	
	Implementarea planului de restructurare a rețelei de instituții vocațional tehnice	MEd	2015	Rețeaua de instituții vocațional/tehnice restructurată începând cu 2015		
	Identificarea instituțiilor de învățământ vocațional –tehnic care vor juca rolul centrelor de excelență specializate într-un		2016	10 centre de excelență în cadrul rețelei	5 CdE selectate în 2014	

	<p>anumită domeniu/domenii a economiei naționale și vor deveni lideri profesionali în domeniul lor de competență:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crearea centrelor de competență profesională în domeniu - Consolidarea infrastructurii și dotarea cu echipament de ultimă oră - Consoludarea structurilor abilitate în elaborarea cadrului legal, instituțional, operațional ce ține de domeniul de specializare - Consolidarea capacităților de formare profesională a cadrelor didactice din domeniul de specializare - Oganizarea examenelor de absolvire pe domeniul de specializare 	MEd		lei de instituții de învățământ vocational tehnic – lideri în domeniul profesional	Alte 5 CdE planificate selectate în 2016	
	Asigurarea sprijinului la elaborarea planului de dezvoltare instituțională și la implementarea lui	MEd	2015	100% instituții vocațional-tehnice cu planuri de dezvoltare aprobate	Amânată	
Obiectiv sp. 2: Recordarea procesului de pregătire a specialiștilor în cadrul învățământului	Elaborarea metodologiei de cercetare și realizarea studiului pieței muncii pentru stabilirea particularităților teritoriale și regionale	MMPSF ANOFM MEc	2013	Raportul studiului pieței muncii	Finalizată în 2014	
	Corelarea pregătirii specialiștilor în cadrul învățământului vocațional/tehnic cu necesitățile teritoriale ale pieței muncii prin specializarea instituțiilor în domeniile solicitate	MMPSF MEc MEd	2015	Specializarea instituțiilor vocațional-tehnice în funcție de particularitățile teritoriale ale pieței muncii	Amânată	
	Crearea Comitetelor sectoriale pentru cele 12 domenii de specializare: <ul style="list-style-type: none"> - Reactualizarea regulamentului de activitate a Comitetelor Sectoriale - Recrutarea membrilor relevanți ai Comitetelor Sectoriale 	MMPSF MEc MEd	2015	Cel puțin 5 Comite-te sectoriale funcționale	Agricultura În 2014, activitatea s-a focusat pe următoarele 5	

<p>vocațional/tehnic la ne- cesitățile pieței muncii</p>	<p>le</p> <ul style="list-style-type: none"> - Instruirea membrilor Comitetelor Sectoriale - Formarea culturii organizaționale a Comitetelor Sectoriale 				<p>Comitete Sectoriale:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Construcții 2. Agricultură 3. ITC: 4. Transport: 5. Industria non alimentară 6. Comerț <p>Primele 4 CS au participat pe parcursul anului 2014 la elaborarea standardelor ocupaționale pentru fiecare sector. Pentru prima dată CS au elaborat rapoarte de activitate și, de asemenea, planuri de acțiune pentru anul 2015</p>	
	<p>Consolidarea capacităților Consiliului Coordonator al Învățământului Profesional:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizarea ședințelor de informare privind evoluția sectorului vocațional-tehnic - Instruirea membrilor Consiliului Coordonator al Învățământului Profesional - Implicarea în procesele de elaborare și implementare a standardelor de calitate 		2015	<p>Consiliului Coordonator al Învățământului Profesional – structură funcțională</p>		

Actualizarea Nomenclatorului de meserii pentru formarea și educarea personalului din învățământul secundar profesional și a Nomenclatorului specialităților pentru formarea personalului în instituțiile de învățământ mediu de specialitate, în conformitate cu necesitățile economice ale țării, prin includerea meseriilor, specialităților noi, modernizarea celor existente și corelarea lor la standardele europene (EuroStat);	MMPSF MEc MEd		Nomenclatorul de meserii și specialități actualizat		
Validarea și recunoașterea competențelor obținute prin educația non-formală și informală	MEd	2016	Metodologia de validare și recunoaștere a competențelor obținute neformal și informal aprobată	A fost aprobat conceptul privind validarea și recunoașterea învățării non-formale și informale	În perioada 2015-16 CE ar trebui să devină entități responsabile în domeniul lor de specializare pentru validarea învățării non-formale și informale și certificarea persoanelor care au trecut examenul de certificare.
Externalizarea examenului de absolvire a instituției de învățământ vocațional/tehnic	MEd	2016	Examenul de absolvire petrecut în cadrul Centrelor de Excelență		
Sușținerea procesului de formare a parteneriatelor dintre	MMPSF	2017	În componența		

	<p>Agenții Economice și instituțiile de învățământ vocațional – tehnic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Susținerea parteneriatelor cu agenții economici în realizarea practicii de producție - Susținerea elementelor de învățământ dual 	MEc MEd		Consiliilor Administrative ale instituțiilor vocațional/tehnice cel puțin 2 reprezentanți ai lumii afacerilor		
Obiectiv sp. 3: Crearea și implementarea a sistemului de asigurare a calității în învățământul vocațional/tehnic corelat, cu indicatorii de creștere economică a țării și procesul de in-	<p>Elaborarea standardelor ocupaționale pentru învățământul vocațional/tehnic și validarea lor de către Comitetele Sectoriale</p>	CS MMPSF MEc MEd	2017	Setul complet de standarde ocupaționale și Cadrul Național al Calificărilor pentru meseriile/specialitățile vocațional/tehnice	Ministerul Educației a solicitat Ministerului Finanțelor de a transfera resurse financiare de la Ministerul Educației la bugetul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru elaborarea a 20 de standarde ocupaționale în 2014. Mai târziu a avut loc o ședință comună cu două ministere cu privire la elaborarea standardelor ocupaționale pentru ÎPT	
	<p>Elaborarea Cadrului Național al Calificărilor pentru învățământul vocațional/tehnic și validarea lui de către Co-</p>	MEd MEc	2020	Cadrul Național al Calificărilor pentru	Au fost elaborate 10 calificări	

serție a absolvenților pe piața forței de muncă	mitetele Sectoriale	MMPSF		învățământul vocațional/tehnic aprobat	pentru învățământul secundar profesional. Acestea vor fi validate în prima jumătate a anului 2015, după elaborarea unui nou set de calificări	
	Implementarea sistemului de management al calității în sistemul vocațional-tehnic în conformitate cu standardele de calitate	MEd	2014	Concept aprobat în 2014. Implementat pînă în 2016.	Conceptul cu privire la identificarea, evaluarea și recunoașterea competențelor acumulate prin educație non-formală și informală a fost elaborat în consultare cu ministerele de resort. Acesta a fost prezentat spre aprobare Cancelariei de Stat. De asemenea, a fost elaborată o metodologie, care include două regulamente privind funcțio-	

					narea centrelor de evaluare și a fost propusă pentru aprobare Metoda de evaluare și validare	
Elaborarea cadrului legal pentru organizarea acreditării și asigurării calității în învățământul vocațional-tehnic	MEd	2015	Cadrul legal aprobat	A fost creată Agenția pentru evaluare și asigurare a calității în învățământul profesional tehnic. Agenția va fi responsabilă de elaborarea metodologiei		
Crearea structurii de acreditare și asigurare a calității în învățământul vocațional-tehnic: - Elaborarea indicatorilor și criteriilor de evaluare a calității în învățământul vocațional/tehnic, - recrutarea personalului, formarea profesională, consolidarea capacităților; - identificarea și formarea grupurilor de experți relevanți pentru asigurarea calității în învățământul vocațional-tehnic, instruirea lor; - realizarea misiunilor de acreditare și asigurarea a calității; - dotarea infrastructurii cu echipamentul și mobilierul necesar.	MEd	2015	Cadrul instituțional consolidat pentru realizarea acreditării și asigurarea calității în învățământul vocațional-tehnic	Este în desfășurare. Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Asigurarea Calității se află în procesul de aprobare		
Formarea cadrelor didactice și manageriale în instituțiile	MEd		100% instituții pro-			

	ÎPT în domeniul managementului calității			fesional/tehnice instruite în managementul calității		
	Elaborarea și aplicarea noilor mecanisme de finanțare în sistemul ÎPT: - Finanțare per student - Diversificarea surselor de finanțare care rezultă din parteneriate public-private și comercializarea produselor fabricate de studenți în cadrul atelierelor de producție	MEd	2017	100% din instituții finanțate pe baza principiului de finanțare a costurilor per student și bazate pe performanțe		
	Asigurarea unor condiții de educație corespunzătoare în ÎPT: - Îmbunătățirea condițiilor fizice, în săli de clasă și cămine - Asigurarea instituțiilor cu echipamente moderne și mobilier în conformitate cu domeniul de specializare	MEd	2017	Cel puțin 70% din instituții IFP au beneficiat de reparații și echipamente moderne		
Obiectiv sp. 4. Asigurarea științifică, metodologică și curriculară a învățământului profesional/tehnic	Consolidarea capacităților Centrului republican de dezvoltare a învățământului profesional (CRDÎP) pentru asigurarea științifică, metodologică și curriculară a învățământului vocațional/tehnic; - Extinderea numărului de personal și instruirea lui - Asumarea rolului de lider în procesul de cartografiere și restructurare a rețelei de instituții vocațional-tehnice - Participarea la consolidarea capacităților instituționale a rețelei de instituții vocațional-tehnice restructurate - Asumarea rolului de lider în procesul de instruire a cadrelor didactice - Participarea la procesul de elaborare a standardelor ocupaționale și Cadrelor Naționale al Calificărilor, curriculei, suporturilor de curs - Participarea la procesul de control și asigurare a calității	MEd	2017	Centrul republican de dezvoltare a învățământului profesional – entitate eficientă		

<p>în învățământul vocațional-tehnic</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dotarea CRDÎP cu echipament modern necesar pentru realizarea misiunii (computere, rețele, mobilier, etc.) 					
<p>Elaborarea curriculumului vocațional/tehnic în conformitate cu prevederile schimbărilor legate de formarea învățământului vocațional/tehnic pe două trepte - secundar și post-secundar și în concordanță cu Cadrul Național al Calificărilor</p>	MEd	2017	Cel puțin 50% din disciplinele de profil din cadrul învățământului vocațional/tehnic au curricule aprobate și suport de curs		
<p>Implementarea Sistemului de Credite de Studii Transferabile în învățământul vocațional-tehnic</p>	MEd		Sistemul de Credite de Studii elaborat și implementat		
<p>Elaborarea suportului de curs, a manualelor pentru curricula nou elaborată</p>	MEd	2017	Suporturi de curs elaborate pentru cel puțin 70% din curricule		
<p>Publicarea materialelor didactice, curriculei, suportului de curs, materialelor instructive, materiale pentru orientare profesională, pentru formarea adulților</p>	MEd	2017	Asigurarea bibliotecilor 100% de instituții de învățământ vocațional/tehnic cu literatură de specialitate		
<p>Promovarea continuă a tehnologiilor didactice moderne cu utilizarea TI</p> <ul style="list-style-type: none"> - introducerea soft-ware educaționale în învățământul vocațional/tehnic (procurarea și adaptarea la realitatea RM sau elaborarea soft-ware) - procurarea de echipament IT și conectarea în rețea - instruirea cadrelor didactice în aplicarea TI în procesul de predare/învățare 	MEd	2017	Cel puțin 20% din curricula la disciplinele generale este predată în bază de soft-ware educaționale		

Obiectiv sp. 5: Modernizarea și eficiențizarea formării profesionale inițiale și continue a cadrelor didactice pentru învățământul vocațional/tehnic	Modernizarea sistemului de instruire a Cadrelor Didactice din învățământul vocațional-tehnic conform standardelor ocupaționale și Cadrului Național al Calificărilor, precum și noii curricule <ul style="list-style-type: none"> - Formarea formatorilor - Realizarea instruirii pe domenii de specialitate în cadrul centrelor de excelență - Formarea abilităților de predare în baza metodelor moderne de predare-învățare 	MEd	2020	100% cadre didactice instruite conform Cadrului Național al Calificărilor și noii curricule		
	Instituirea unui sistem de formare inițială a cadrelor didactice și a maiștrilor/instructori pentru învățământul vocațional/tehnic <ul style="list-style-type: none"> - Introducerea cursului psiho-pedagogic obligator pentru maiștri-instructori și facilitarea instruirii lor - Introducerea cursurilor Master pentru cadrele didactice de profil o dată la 5 ani 	MEd	2017	100% maiștrilor/instructori au trecut cursuri psiho-pedagogice până în 2017		
	Dezvoltarea modelelor de formare profesională continuă a cadrelor didactice/maneriale: <ul style="list-style-type: none"> - Cursuri de management - Cursuri de administrare a resurselor financiare - Cursuri de management al Resurselor umane - Cursuri de administrare a afacerii 	MEd	2017	100% cadre manageriale au trecut cursuri de management eficient		
Obiectiv sp. 6: Sporirea atractivității și accesului la învățămînt	Realizarea activităților de orientare profesională și de ghidare în cariera profesională a elevilor din învățământul general și cel vocațional/tehnic: <ul style="list-style-type: none"> - Centrele de excelență din învățământul vocațional tehnic elaborează planuri de orientare profesională pentru instituțiile de învățămînt general - Se publică pleante cu informație utilă privind meseriile/specialitățile din domeniu vocațional/tehnic, materiale de orientare profesională și ghidare în cariera profesii- 	MEd	2017	Gradul de realizarea a planurilor de orientare profesională a centrelor de excelență		

ntul vocațio- nal/tehni c	onală					
	Crearea sistemul de urmărire a traseului profesional al absolvenților din ÎPT		2017	Sistemul funcțional de urmărire a traseului profesional al absolvenților din ÎPT		
	Promovarea unor noi meserii/profesii și specialități în cadrul învățământului vocațional/tehnic, care vor anticipa schimbările în economia națională	MED MMPSF MEc				
	Asigurarea protecției sociale eficiente a elevilor din vocaționale/tehnice, licee vocaționale/tehnice, colegii: - Achitarea cazării, alimentării, bursei, facilitarea angajării în muncă pentru păturile vulnerabile - Implementarea măsurilor de facilitare a mobilității în cadrul instituțiilor de învățământ vocațional/tehnic pentru persoanele cu dizabilități	MED				
Promovarea în instituțiile de învățământ vocațional/tehnic a cursurilor: - antreprenariat - tehnologia informației - limbi străine - opțional-conducere a automobilului	MED	2017	100% instituții de învățământ vocațional/ tehnic oferă cursuri de antreprenariat, TIC, limbi străine și opțional - cursuri de conducere auto	Cursurile de antreprenariat fac parte din procesul de învățământ în școlile ÎPT		

Anexa 5 **PLANUL DE ACȚIUNI pentru restructurarea rețelei de instituțiilor de învățământ profesional tehnic pe anii 2015-2020**

Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 230 din 4 mai 2015

Obiective:

1. Restructurarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic în conformitate cu noua structură a sistemului de învățământ.
2. Consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ profesional tehnic.
3. Eficientizarea utilizării alocațiilor financiare în procesul de formare a forței de muncă calificate și competitive.
4. Sporirea relevanței și atractivității învățământului profesional tehnic.

Nr. crt.	Acțiunea	Măsurile vizate	Instituțiile responsabile	Termenele de realizare						Indicatorii de progres
				2015	2016	2017	2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
Obiectivul 1. Restructurarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic în conformitate cu noua structură a sistemului de învățământ										
1.	Perfecționarea cadrului normativ pentru organizarea și funcționarea învățământului profesional tehnic	1.1. Actualizarea cadrului normativ pentru învățământul profesional tehnic în conformitate cu prevederile Codului educației al Republicii Moldova	Ministerul Educației	X	X					Numărul de acte normative actualizate
		1.2. Aprobarea/ actualizarea Regulamentului de funcționare a centrelor de excelență în învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației	X						Regulament aprobat
2.	Redimensionarea rețelei instituțiilor de învățământ profesional tehnic	2.1. Identificarea instituțiilor supuse reorganizării	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii	X	X	X				Lista instituțiilor care se reorganizează aprobată
		2.2. Elaborarea Planului de	Ministerul Educației	X	X	X				Planuri de acți-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
		acțiuni al fiecărei instituții reorganizate, inclusiv în funcție de necesitățile pieței muncii	ției, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii							uni aprobate
		2.3. Elaborarea recomandărilor de utilizare a infrastructurii disponibilizate	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii	X	X	X				Lista recomandărilor aprobată
3.	Crearea centrelor de excelență	3.1. Crearea a 10 centre de excelență în domeniile prioritare ale economiei naționale	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii	X	X	X				Hotărâre de Guvern aprobată
		3.2. Stabilirea structurii centrelor de excelență (organigramă, relațiile cu agenții economici și partenerii sociali etc.)	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii,			X	X	X		Structura fiecărui centru de excelență aprobată

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
			centrele de excelență							
4.	Elaborarea planului de evaluare și monitorizare a procesului de restructurare	4.1. Stabilirea indicatorilor de evaluare și monitorizare	Ministerul Educației, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X	X	X	X	X	X	Numărul de indicatori
4.2. Elaborarea instrumentelor de colectare a datelor		Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul		X	X	X	X	X	X	Instrumente de colectare a datelor
		Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”								aprobate
5.	Evaluarea costurilor asociate procesului de restructurare	5.1. Elaborarea detaliată a costurilor bugetare asociate cu procesul de restructurare	Ministerul Educației, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						Bugete calculate
6.	Evaluarea impactului planului de restructurare a rețelei de instituții profesional tehnice	6.1. Elaborarea instrumentelor de colectare a datelor	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”					X	X	Instrumente de colectare a datelor aprobate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
		6.2. Prelucrarea și interpretarea datelor	Ministerul Educației, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”						X	Raport final aprobat
Obiectivul 2. Consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ profesional tehnic										
7.	Consolidarea capacităților centrelor de excelență	7.1. Elaborarea și aprobarea planurilor de dezvoltare strategică a centrelor de excelență	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, centrele de excelență		X	X	X	X	X	10 planuri aprobate
		7.2. Expertizarea tehnică a blocurilor de studii, a căminelor, a echipamentelor și a utilajelor destinate formării profesionale	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii	X	X					Expertiză realizată
		7.3. Elaborarea Planului de achiziții publice pentru centrele de excelență	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor	X	X					Planul aprobat
		7.4. Organizarea de licitații, încheierea contractelor	Ministerul Educației,	X	X					Licitații organizate,

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
		pentru modernizarea centrelor de excelență	Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii							contracte încheiate, buget alocat
		7.5. Reabilitarea/ renovaarea infrastructurii centrelor de excelență	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, centrele de excelență, partenerii de dezvoltare	X	X	X	X	X	X	Numărul de ateliere, blocuri de studii și de cămine renovate
8.	Consolidarea capacităților colegiilor și școlilor profesionale	8.1. Elaborarea și aprobarea planurilor de dezvoltare strategică a instituțiilor de învățământ profesional tehnic (școli profesionale, colegii)	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii	X	X	X				Planuri aprobate
		8.2. Modernizarea infrastructurii școlilor profesionale și colegiilor	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, Ministerul Finanțelor, partenerii de dezvoltare	X	X	X	X	X	X	Infrastructură modernizată, numărul de acțiuni desfășurate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
			voltare							
		8.3. Întocmirea listei echipamentului necesar în procesul de instruire în învățământul profesional tehnic și organizarea achizițiilor publice pentru procurarea acestuia	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ profesional tehnic, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii	X	X	X	X	X	X	Numărul de instituții de învățământ profesional tehnic dotate cu echipamente noi, conform listei instituțiilor și necesităților
9.	Creșterea calității resurselor umane din învățământul profesional tehnic	9.1. Instruirea directorilor și directorilor adjuncți ai centrelor de excelență	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ superior, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						30 de directori și directori adjuncți instruiți
		9.2. Analiza necesităților de formare a cadrelor didactice de specialitate și a maiștrilor-instructori	Ministerul Educației, Camera de Comerț și Industrie	X	X					Rapoarte elaborate
		9.3. Elaborarea unui program de instruire pentru organizarea cursurilor de formare profesională continuă a cadrelor didactice/maiștrilor-instructori pentru diferite profesii/specialități	Ministerul Educației, Camera de Comerț și Industrie, centrele de excelență			X	X	X	X	Program aprobat, rapoarte anuale ale instituțiilor formatoare realizate
10.	Creșterea calității ofertei educaționale în	10.1. Elaborarea și aprobarea metodologiei de identificare a cerințelor de pe	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei,		X	X				Metodologie elaborată și aprobată

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
	învățământul profesional tehnic	piața muncii în scopul alocării locurilor pentru admitere la învățământul profesional cu finanțare de la bugetul de stat	Ministerul Finanțelor, Ministerul Educației							
		10.2. Elaborarea conținuturilor educaționale necesare reformei învățământului profesional tehnic (standarde ocupaționale, calificări profesionale, curriculumuri)	Ministerul Educației Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, comitetele sectoriale, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”, Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional	X	X	X	X	X	X	Circa 200 de standarde, 200 de calificări și 200 de curriculumuri aprobate
		10.3. Asigurarea instituțiilor de învățământ profesional tehnic cu material didactic de specialitate	Ministerul Educației, Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”, centrele de excelență, donatorii			X	X	X	X	25% din instituțiile de învățământ profesional tehnic asigurate, pînă în anul 2020, cu material didactic de specialitate
		10.4. Elaborarea și procu-	Ministerul Educa-			X	X	X	X	Numărul de

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
		rarea de software educaționale în învățământul profesional tehnic	ției, centrele de excelență, Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional, companiile software							software educaționale în învățământul profesional tehnic
		10.5. Implementarea modelului de învățământ dual în instituțiile de învățământ profesional tehnic	Ministerul Educației, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Economiei, Camera de Comerț și Industrie, companiile naționale și internaționale, donatorii	X	X	X	X	X	X	Numărul de instituții de învățământ profesional tehnic în sistem dual
		10.6. Crearea și implementarea sistemului de urmărire a angajabilității absolvenților din instituțiile de învățământ profesional tehnic	Ministerul Educației, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”, instituțiile de învățământ profesional tehnic			X	X	X	X	Sistem funcțional
Obiectivul 3. Eficientizarea utilizării alocațiilor financiare în procesul de formare a forței de muncă calificate și competitive										

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
11.	Elaborarea unui nou mecanism de finanțare, bazat pe finalități	11.1. Pilotarea noului mecanism de finanțare (partea de bază)	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						Noul mecanism de finanțare pilotat
		11.2. Monitorizarea și evaluarea impactului noului mecanism financiar	Ministerul Educației	X	X					Numărul de bugete ajustate ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic
		11.3. Analiza rezultatelor pilotării mecanismului de finanțare (partea de bază), perfecționarea și replicarea acestuia pe sistem	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						Mecanism de finanțare aprobat
		11.4. Elaborarea Regulamentului de aplicare a formulei de finanțare (partea de bază)	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor	X						Regulament aprobat
12.	Implementarea noului mecanism de finanțare la nivel național	12.1. Instruirea personalului responsabil în atingerea indicatorilor de performanță din cadrul formulei de finanțare	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						Numărul de personal instruit
		12.2. Experimentarea componentei opționale a noului mecanism de finanțare pe Rata de retenție, pe	Ministerul Educației, instituțiile de învățământ profe-		X	X	X			Mecanism de finanțare ajustat

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
		Fondul de competitivitate și pe Coeficientul de premiu	sional tehnic							
		12.3. Elaborarea suportului metodologic de aplicare a formulei de finanțare	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						Materiale elaborate
13.	Eficientizarea resurselor financiare ale instituțiilor de învățământ profesional tehnic	13.1. Elaborarea unui model uniformizat de evidență contabilă	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”		X	X				Model aprobat
		13.2. Instruirea contabililor din instituții privind evidența contabilă uniformizată	Ministerul Educației, Ministerul Finanțelor, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”				X			Numărul contabililor instruiți
Obiectivul 4. Sporirea relevanței și atractivității învățământului profesional tehnic										
14.	Corelarea pregătirii specialiștilor în instituțiile de învățământ profesional tehnic cu necesitățile pieței muncii	14.1. Crearea condițiilor pentru stabilirea parteneriatelor în vederea organizării stagiilor de practică ale elevilor din învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, instituțiile de învățământ profesional tehnic, autoritățile admi-	X	X	X	X	X	X	Numărul de parteneriate stabilite per instituție

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
			nistrației publice locale, comitete sectoriale, Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional							
		14.2. Dezvoltarea parteneriatelor cu agenții economice din perspectiva formării profesionale duale	Ministerul Educației, Ministerul Economiei, Camera de Comerț și Industrie	X	X	X	X	X	X	Numărul de parteneriate dezvoltate
15.	Promovarea învățământului profesional tehnic	15.1. Elaborarea Strategiei de comunicare în învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației, Proiectul „Proiectul pentru asistență tehnică”	X						Strategie elaborată și aprobată
		15.2. Implementarea Strategiei de comunicare în învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației, centrele de excelență, comitetele sectoriale, Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional		X	X	X	X	X	Rapoarte semestriale elaborate
		15.3. Desfășurarea unei campanii de mediatizare	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și	X	X	X	X	X	X	Campanii desfășurate

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
			Industriei Alimentare, Ministerul Culturii							
16.	Asigurarea protecției sociale eficiente a elevilor cu cerințe speciale sau a celor proveniți din familii social-vulnerabile	16.1. Asigurarea condițiilor pentru incluziunea educațională a elevilor din familii social-vulnerabile în învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației, Ministerul Sănătății, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Culturii, instituțiile de învățământ profesional tehnic	X	X	X	X	X	X	Numărul de locuri cu finanțare de la bugetul de stat acordate, numărul de burse/ îndemnizații acordate
		16.2. Monitorizarea incluziunii sociale a elevilor din familii social-vulnerabile în învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației	X	X	X	X	X	X	Rapoarte anuale elaborate